

İYİ Kalkınma Kongresi

2.Oturum

İstikrarlı
Türkiye

Para Politikası ve Finansal İstikrar

Prof. Dr Bilge YILMAZ,
İYİ Parti Ekonomi Politikaları Başkanı
İstanbul, 10 Şubat 2022

İYİ Kalkınma Kongresi

2.Oturum

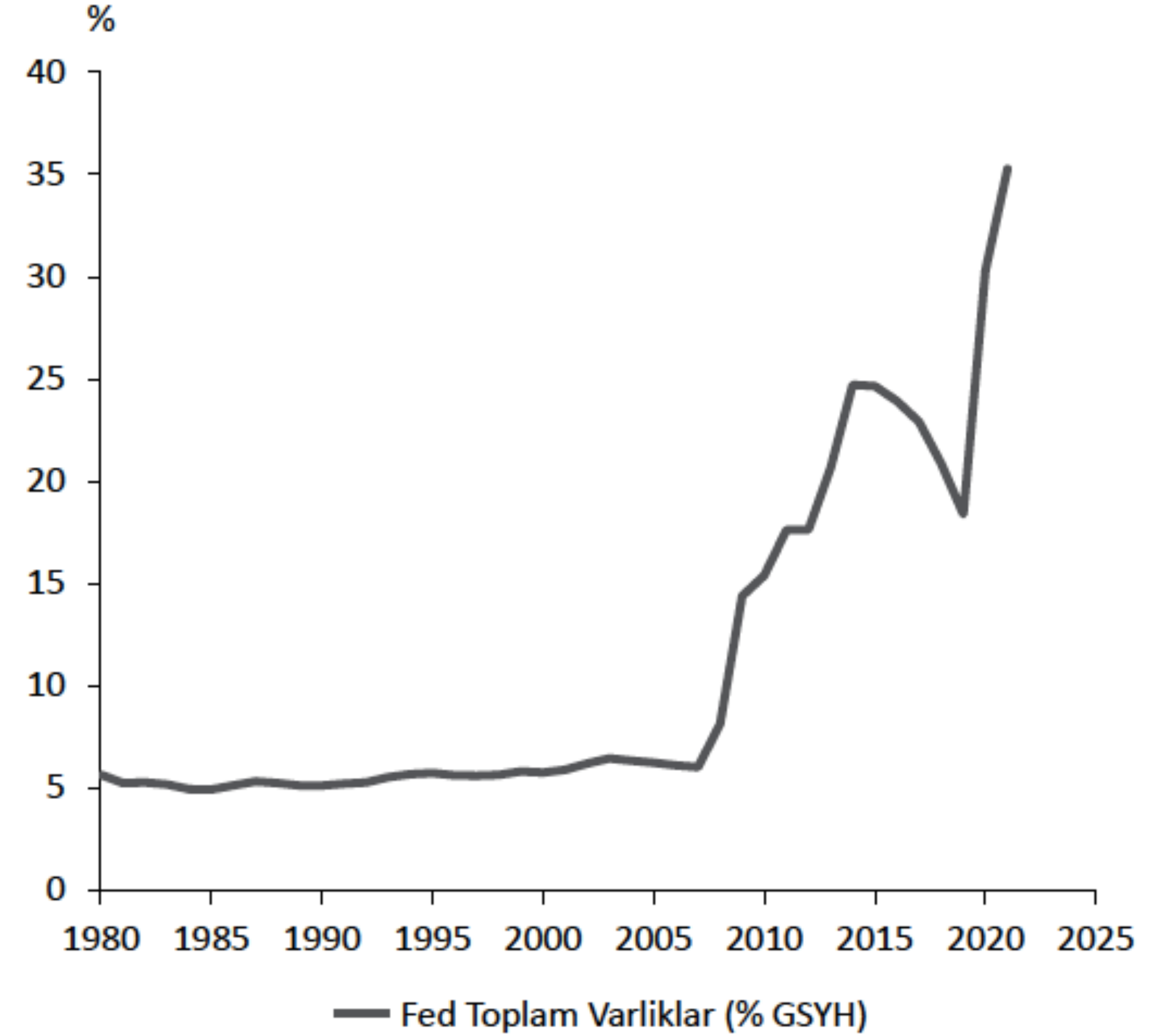
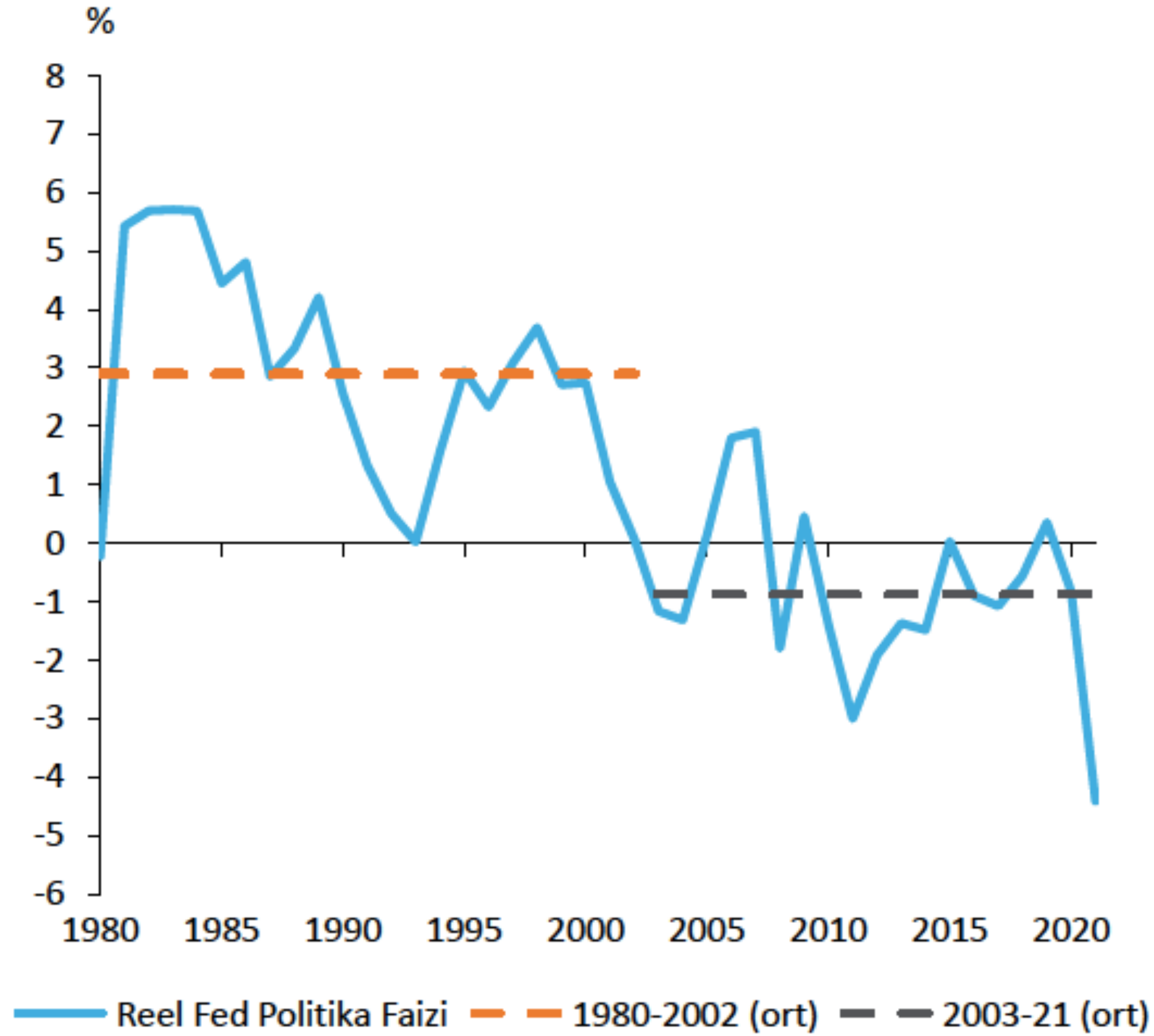
İstikrarlı Türkiye

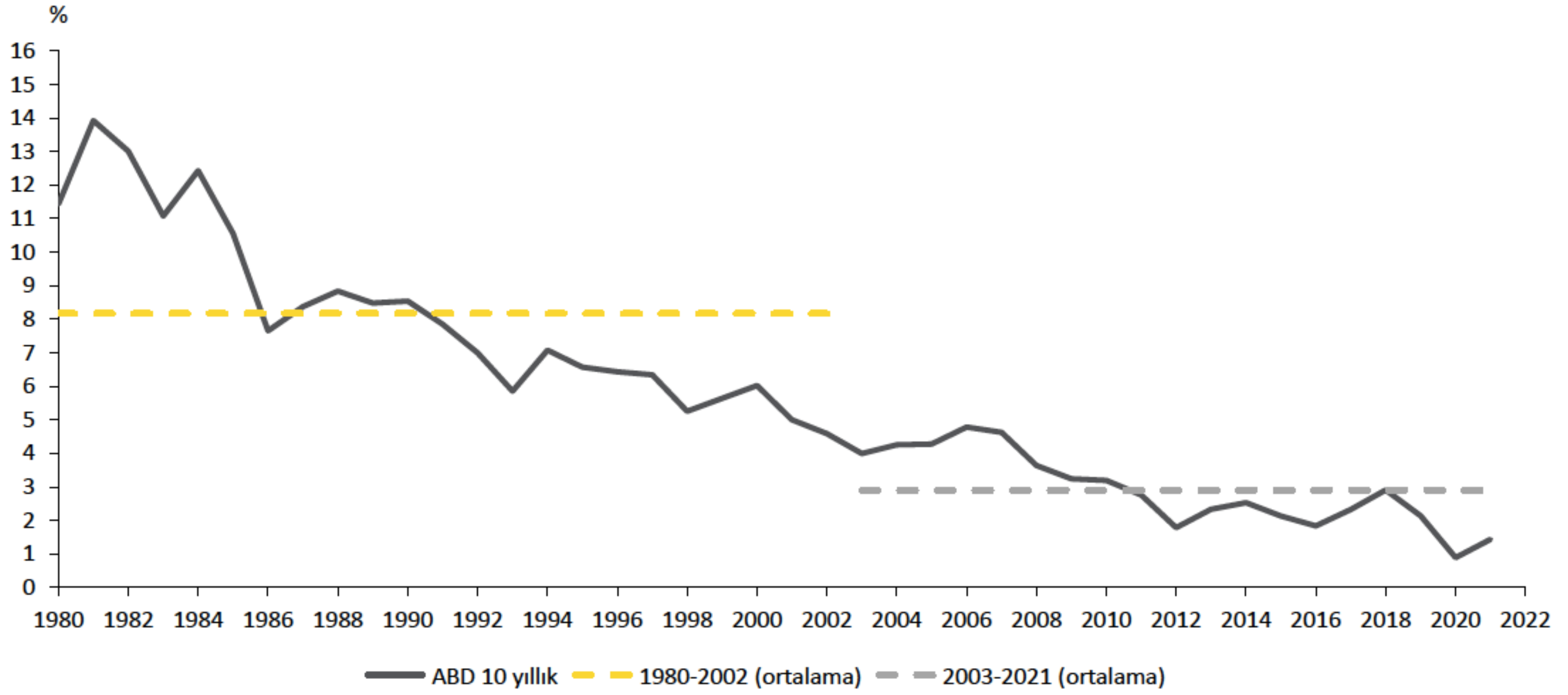
SUNUM AKIŞI:

- Boşa harcanan olumlu küresel konjonktür ve kalkınma yarışında geride kalan Türkiye,
- Yanlış ekonomi politikaları, bozulan makroekonomik dengeler ve artan kırılganlık,
- Kredibilitesini yitiren bir Merkez Bankası ve kontrolden çıkan enflasyon,
- Para politikası ve finansal sektör çözüm önerileri.

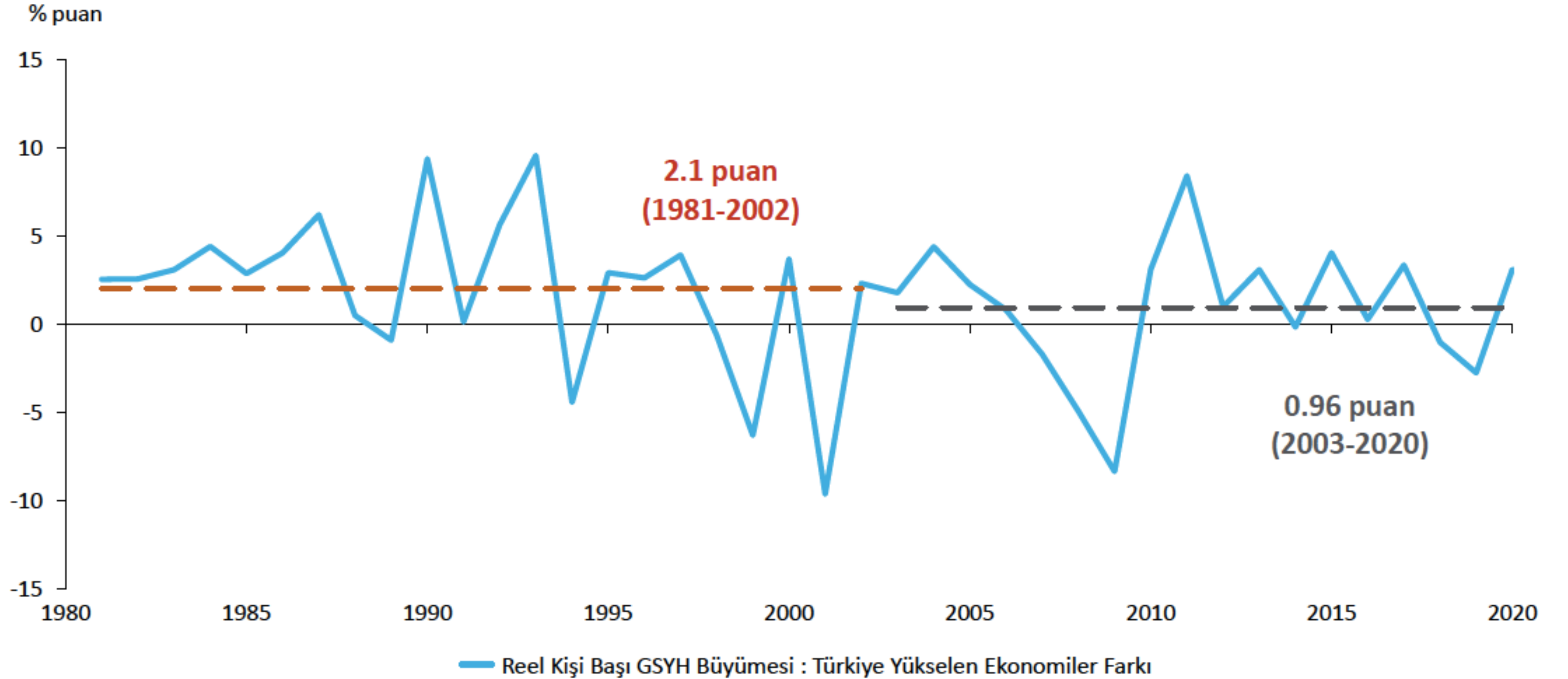
Küresel likidite bolluğu...

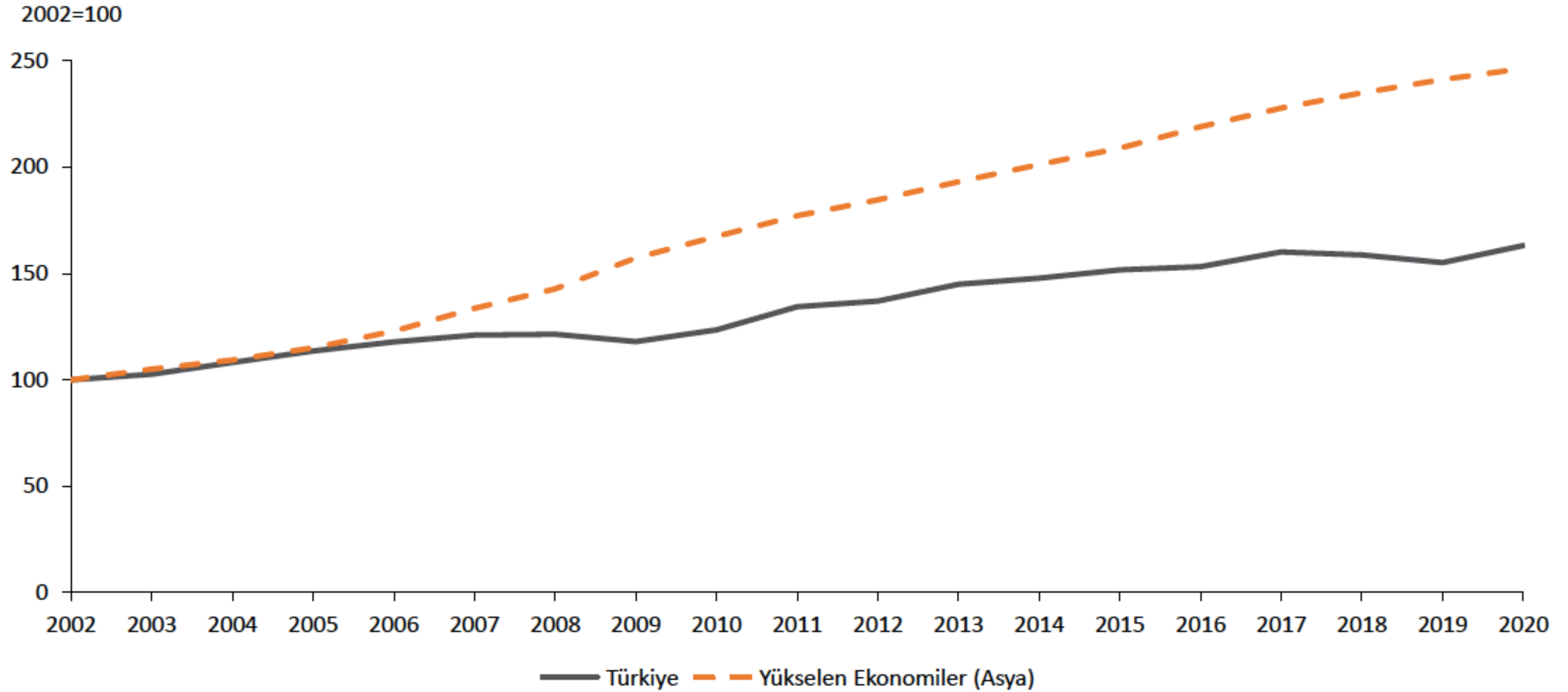
...ve küresel düşük faiz ortamına rağmen...

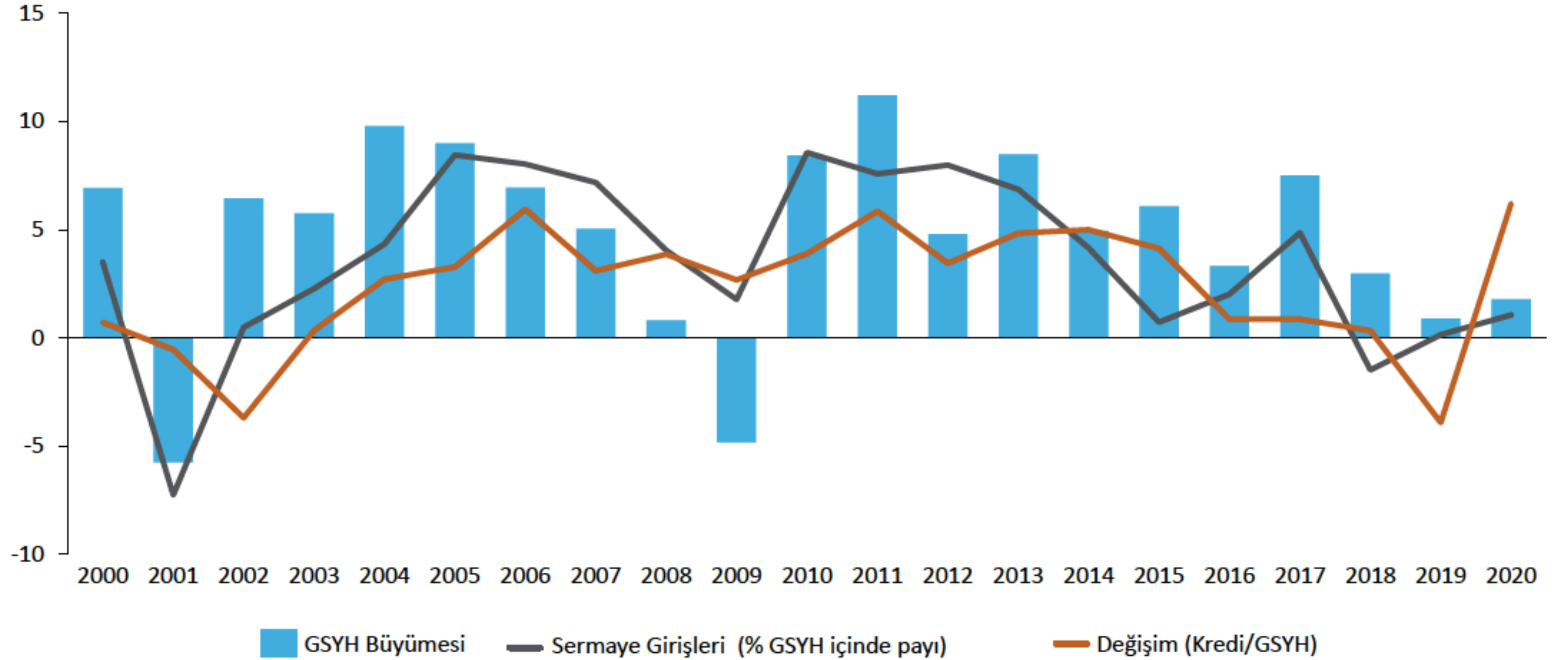
...Türkiye'nin göreceli büyüme performansı son 20 senede kötüleşmiş...

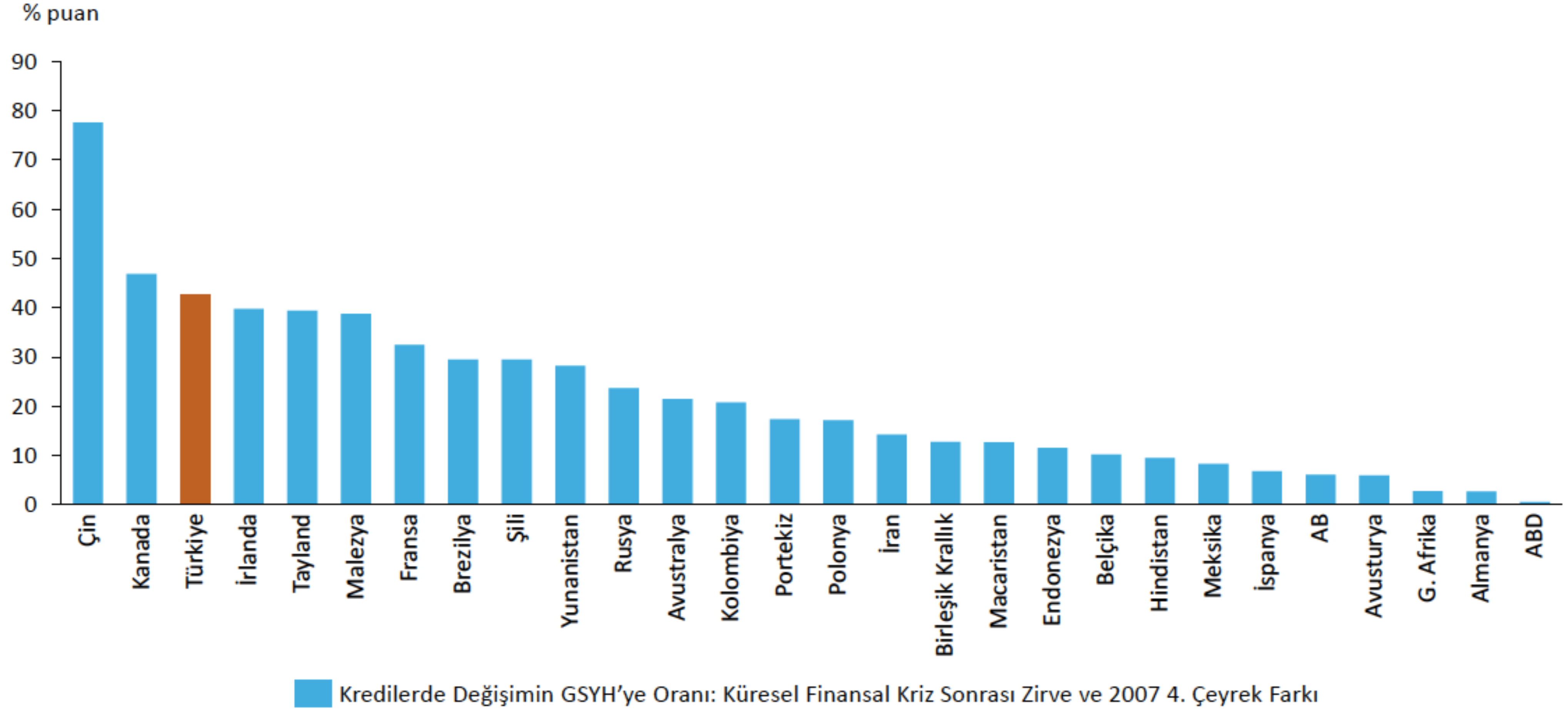
...kalkınma yarışında geride kalmıştır.

Sermaye girişleri ve aşırı kredi genişlemesine bağımlı bir büyüme

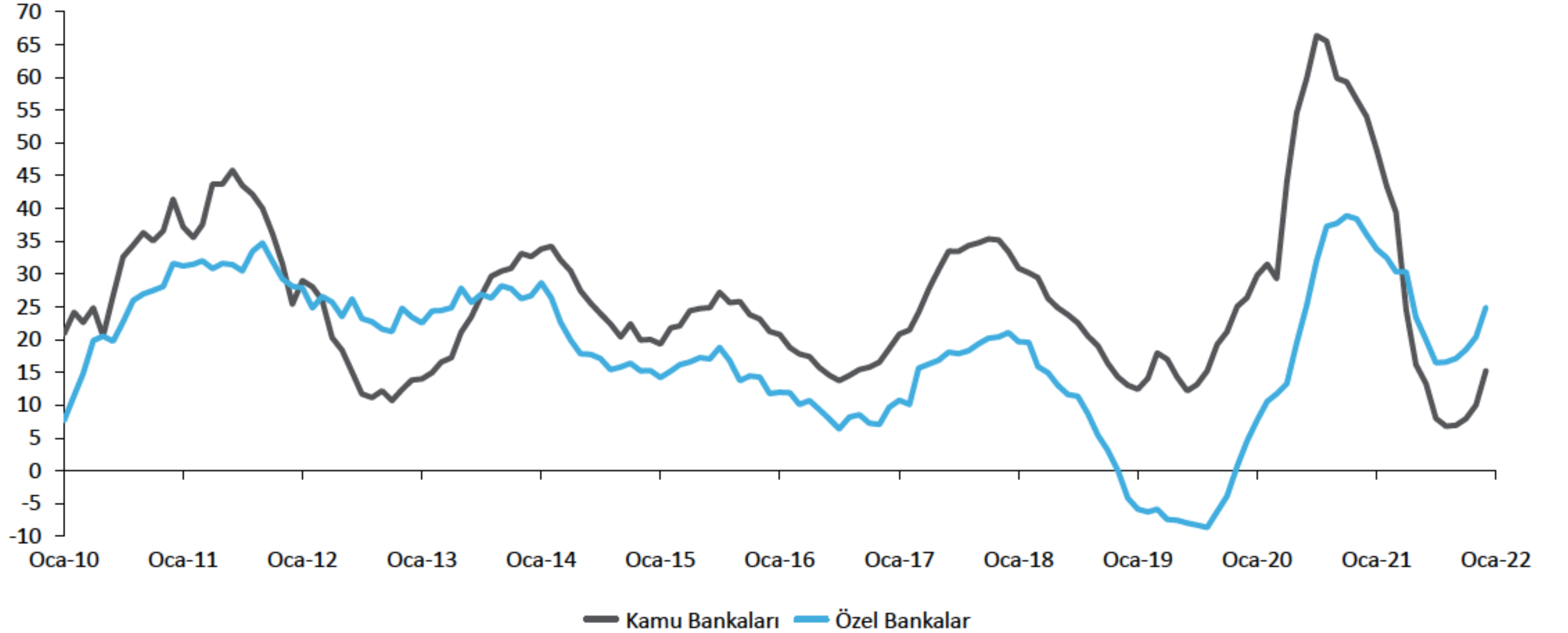

Türkiye'nin kredi hacmi dünyada en çok artanlar arasındadır

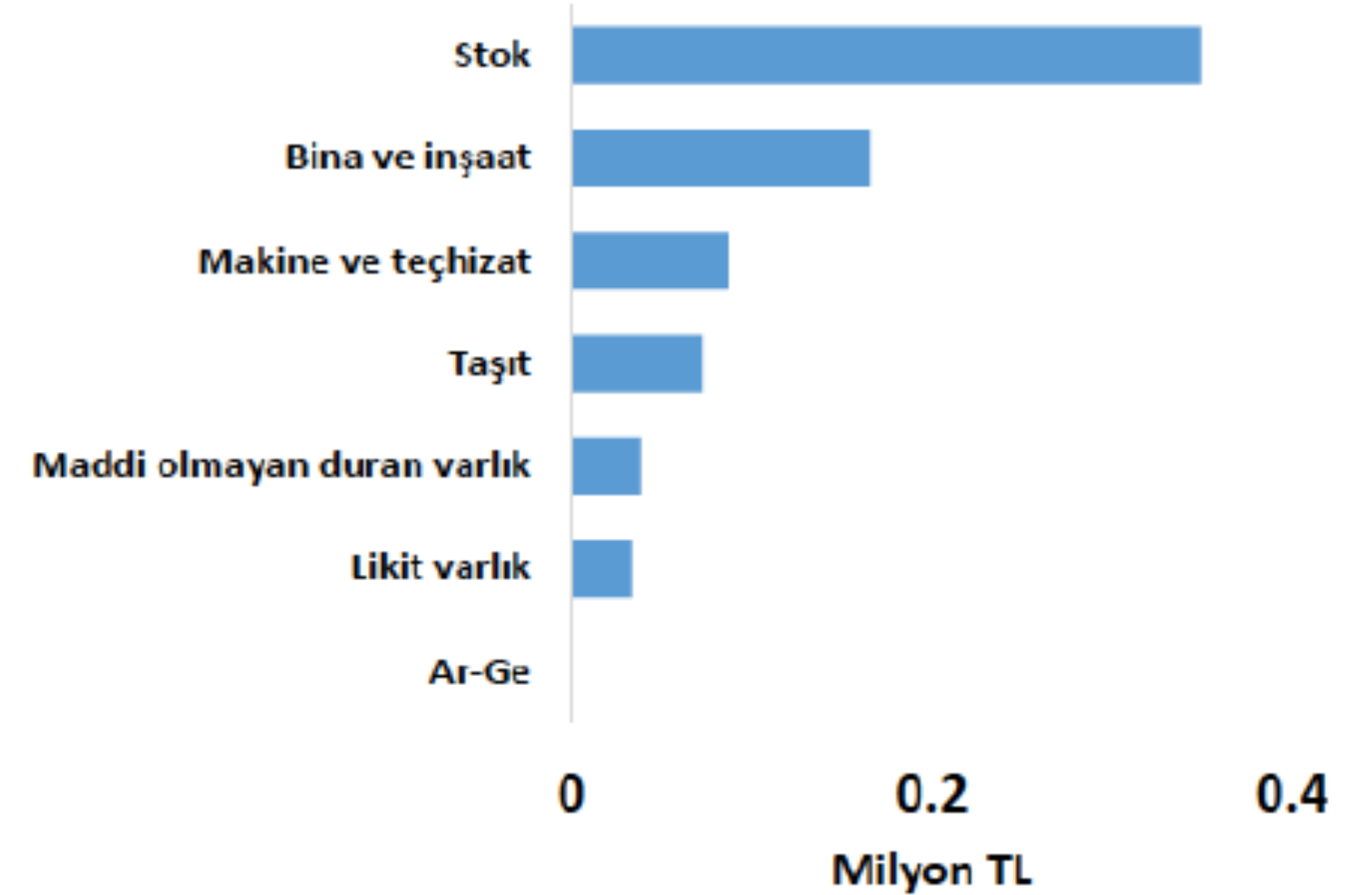
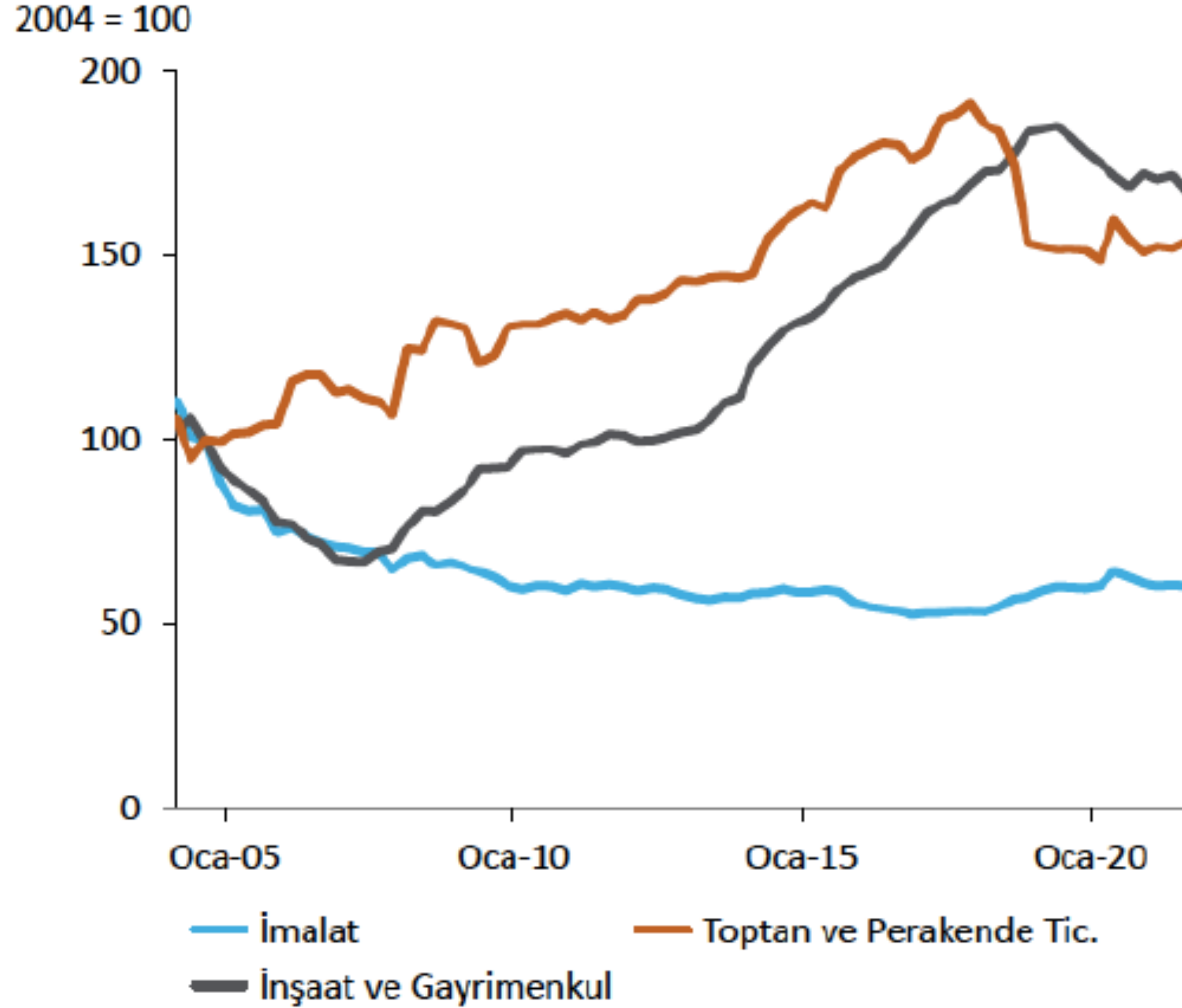

Kredi genişlemesinde kamu bankaları öncü olurken...

% Bir Önceki Yılın Aynı
Dönemine Göre

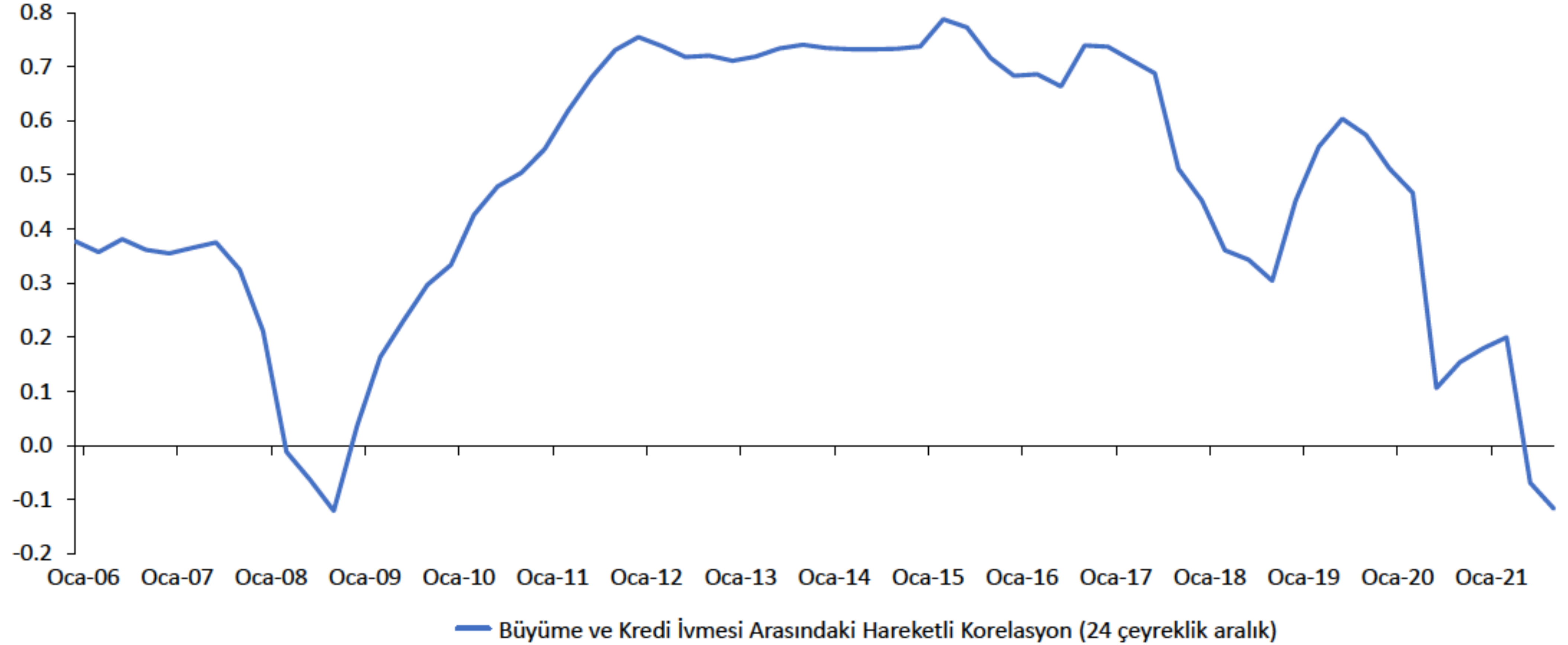
...sınırlı kaynaklar etkin kullanılmamıştır...

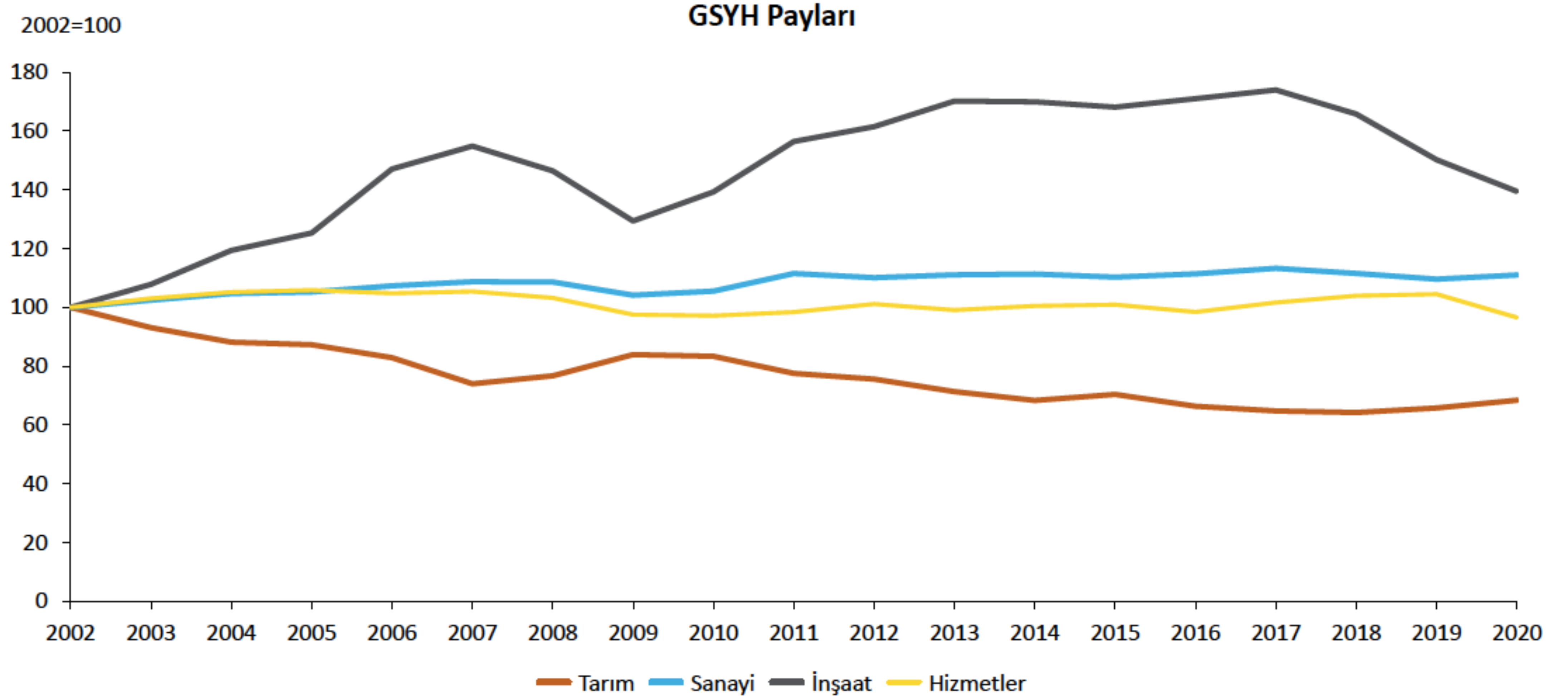
Kredi Garanti Fonu (KGF) Kredilerinin Kullanıldığı Alanlar*

*Kaynak: Akçığit et. al. (2021)

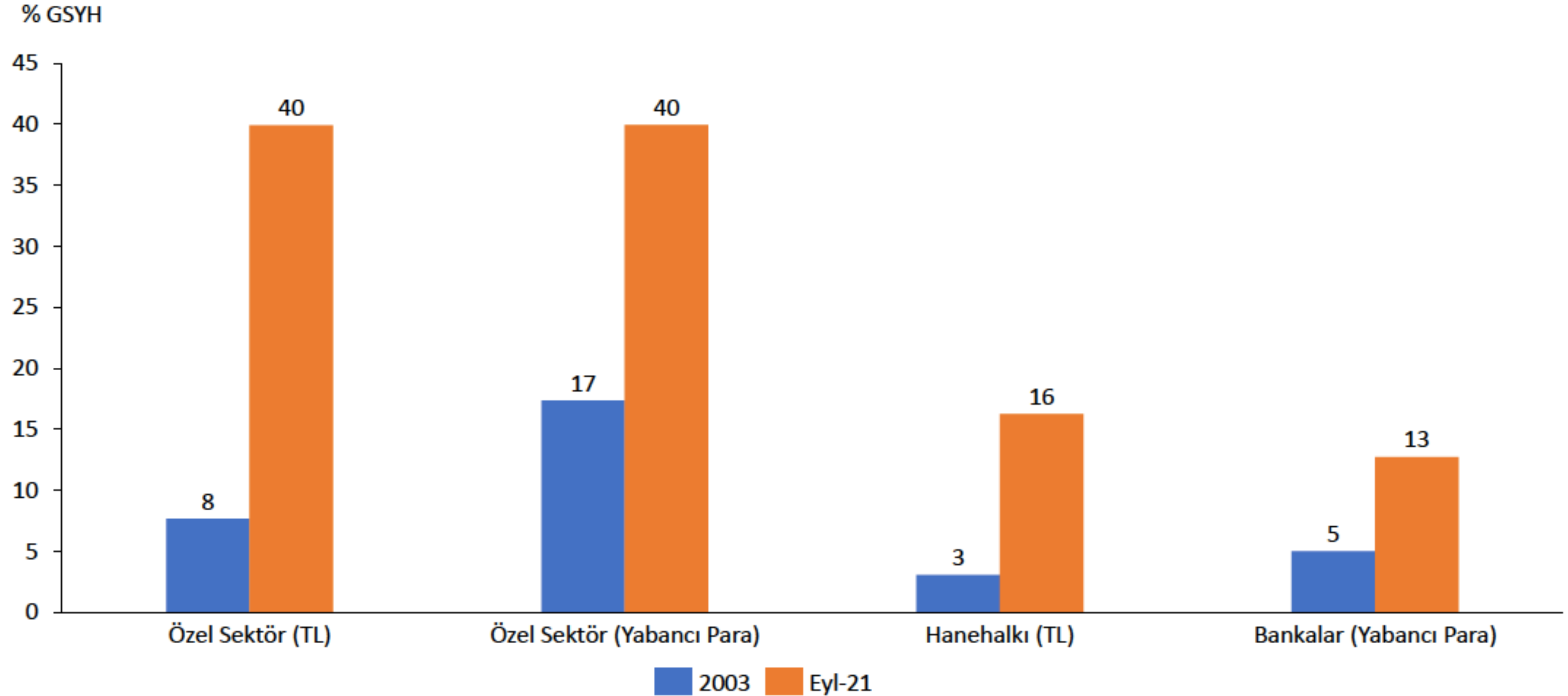
...kredi ve büyüme arasındaki ilişki zayıflamıştır

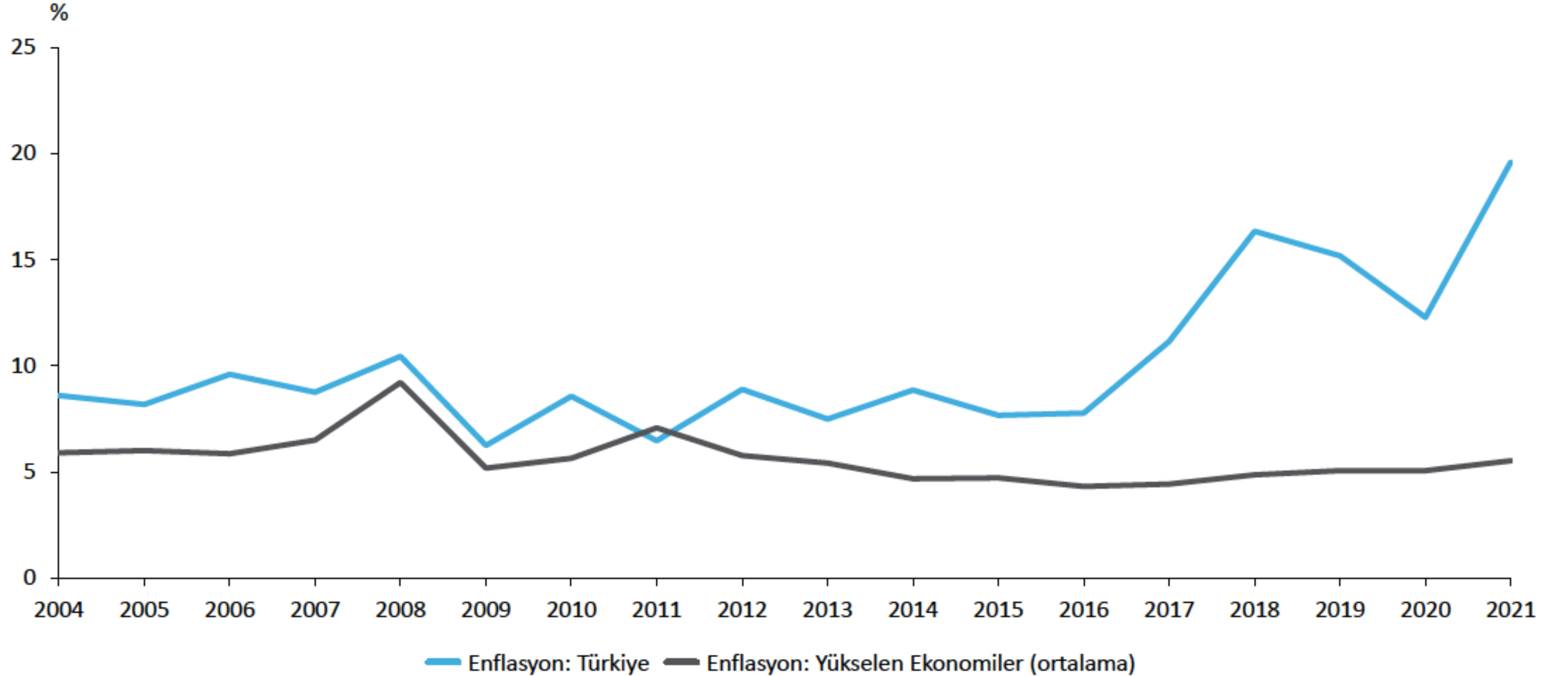
Ülke ekonomisinin yapısı daha da bozulmuş ve...

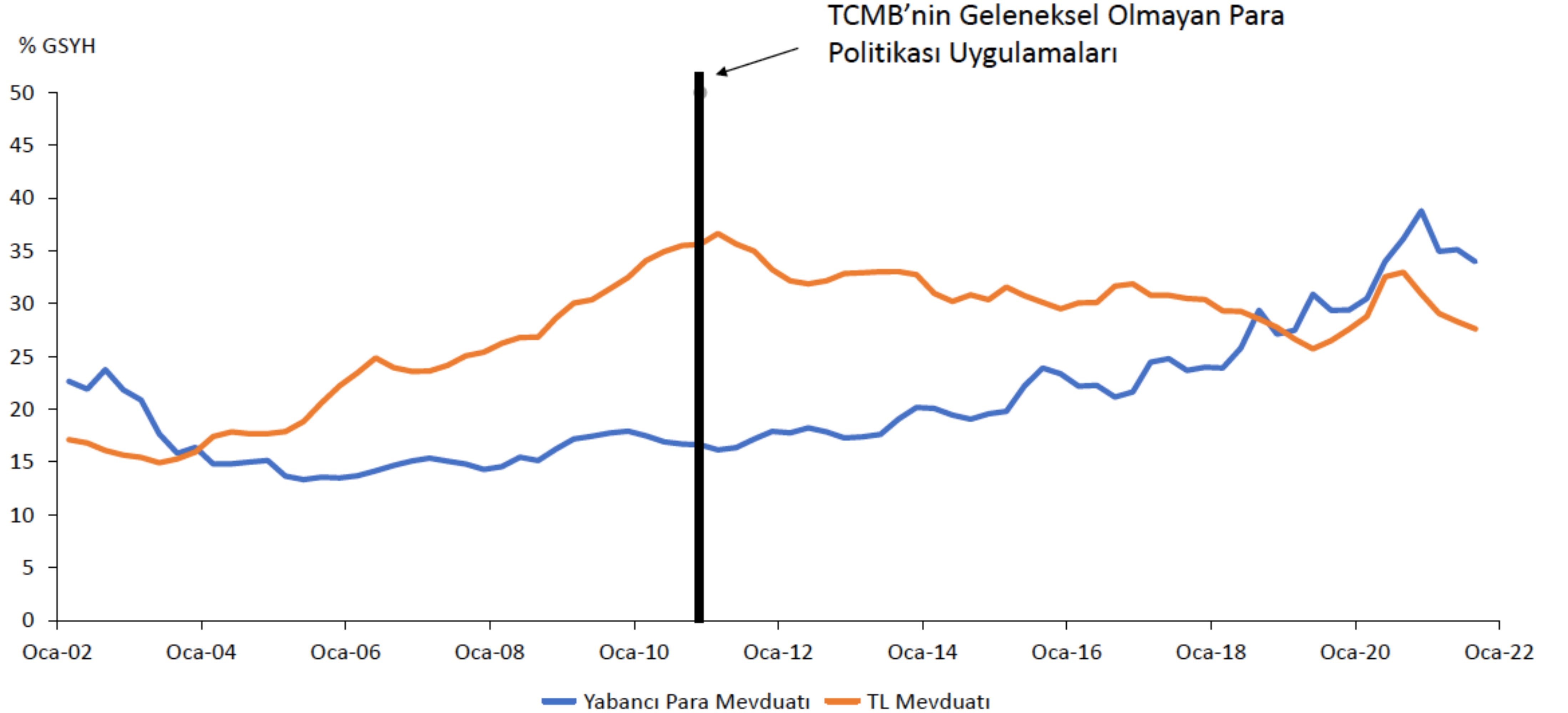
...borçluluk oranı önemli oranda artmıştır.

Yanlış ekonomi politikaları sonucu enflasyon kontrolden çıkmış...

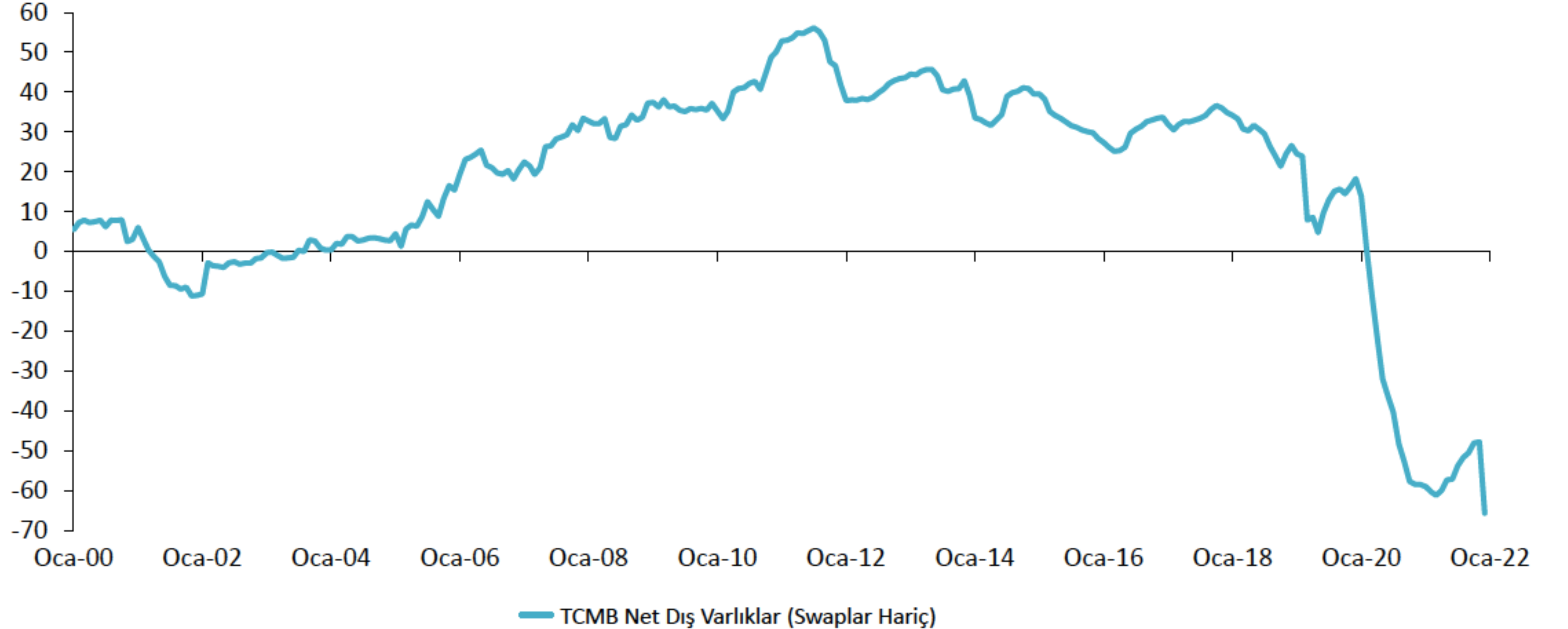

...TL'ye güven sarsılmış ve dolarizasyon hız kazanmıştır.

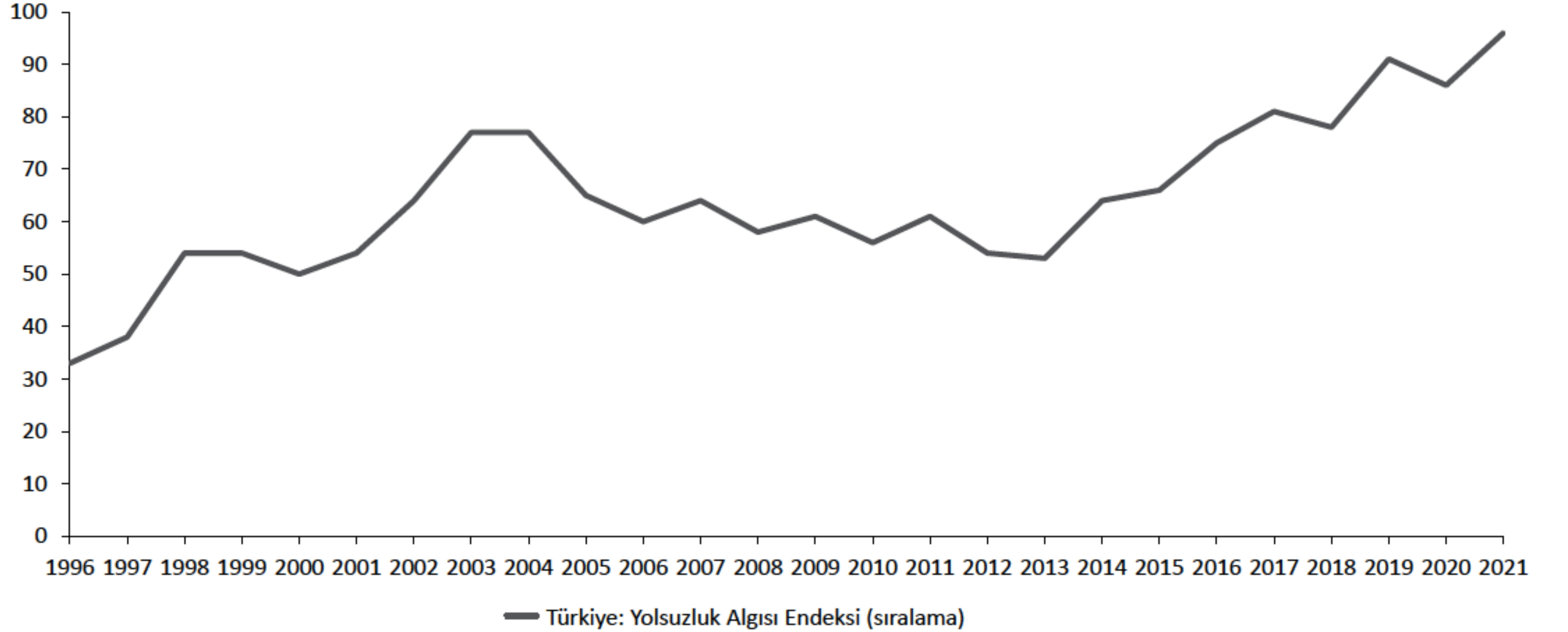

Türkiye'nin döviz rezervi tarihin en düşük seviyeye geriletilmiştir.

Milyar ABD \$

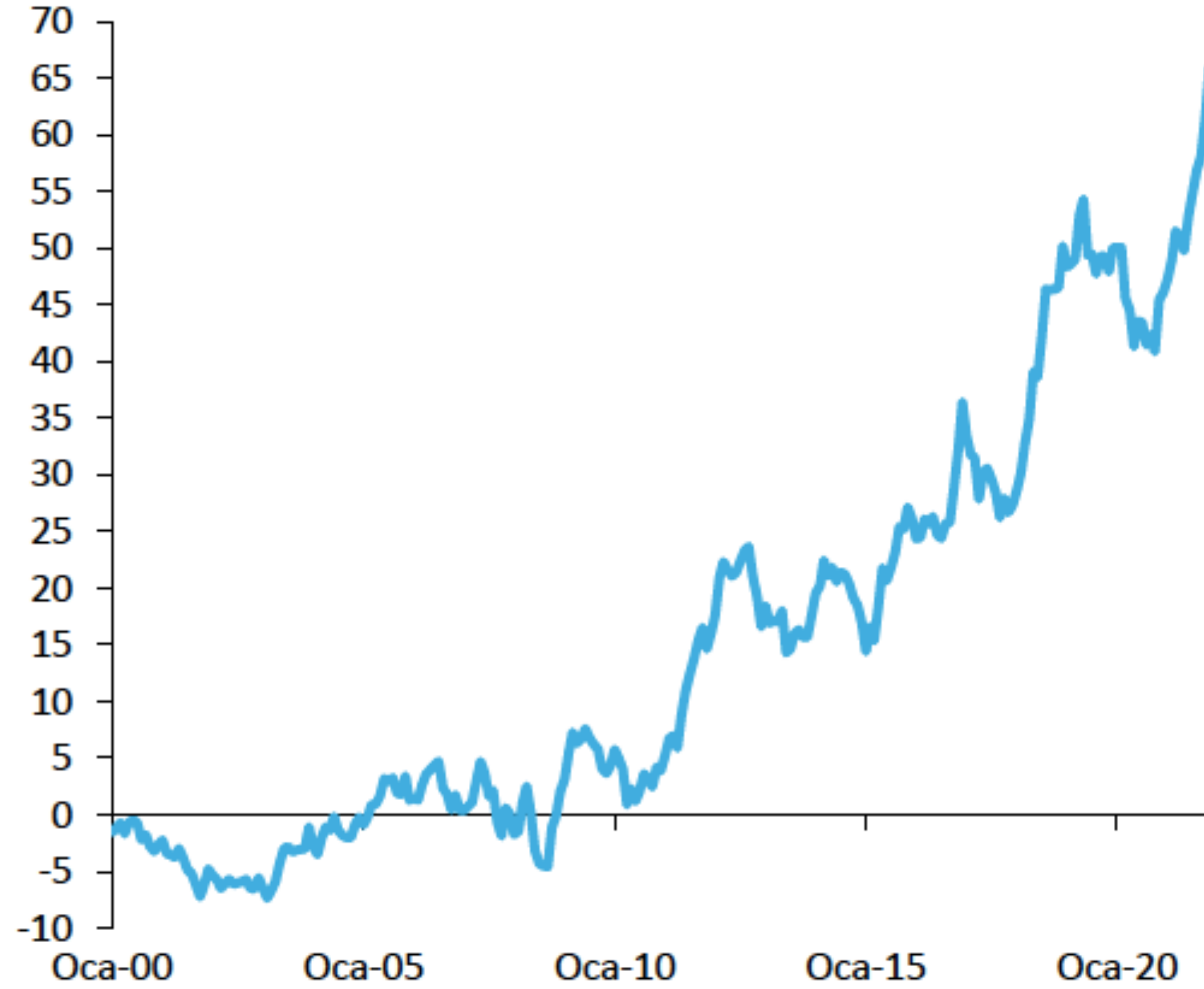

Ülkenin ekonomik ve siyasi itibarı hızla bozulmuş...

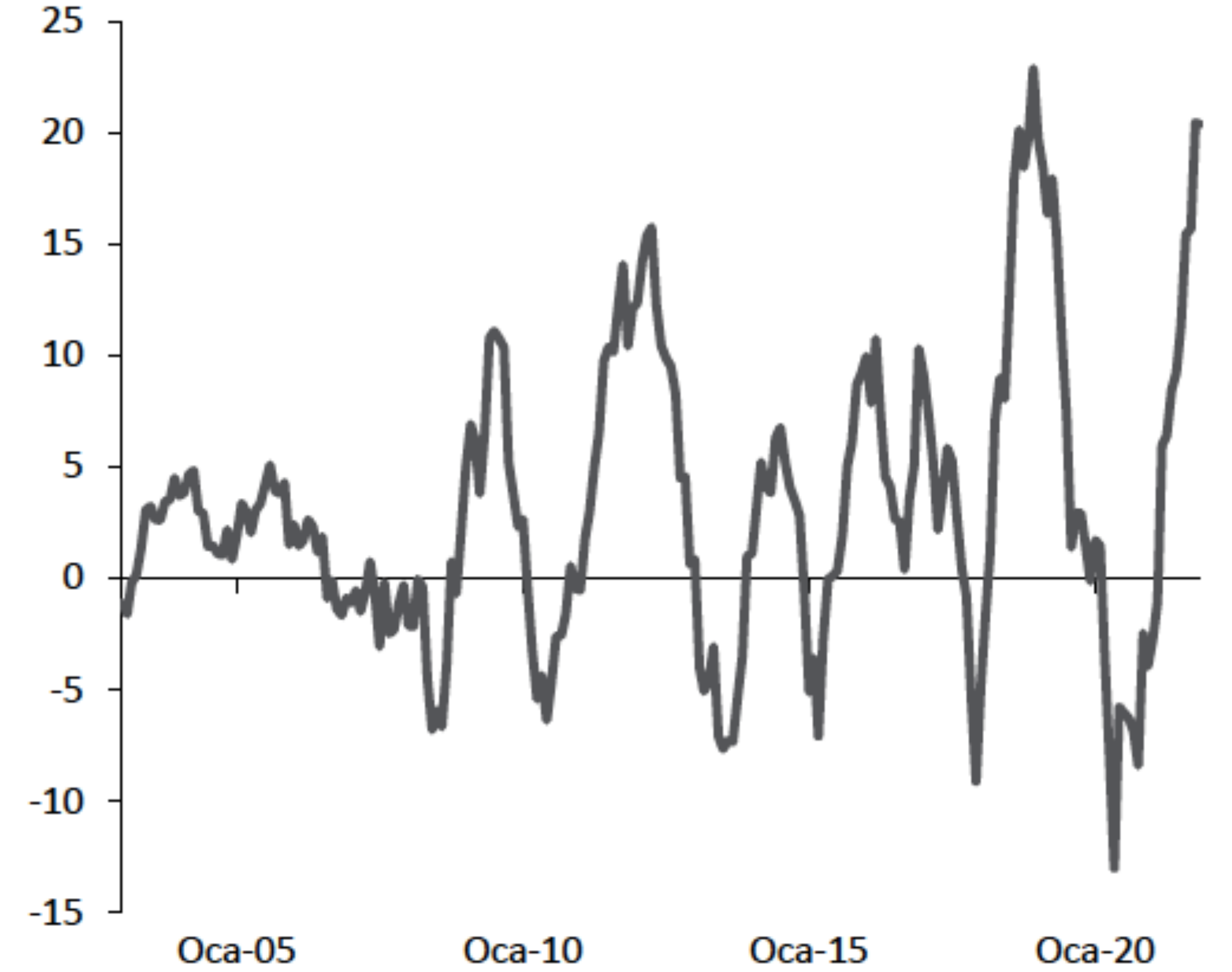

Kaynak: Transparency International

...kaynağı belirsiz para girişı rekor seviyeye ulaşmıştır

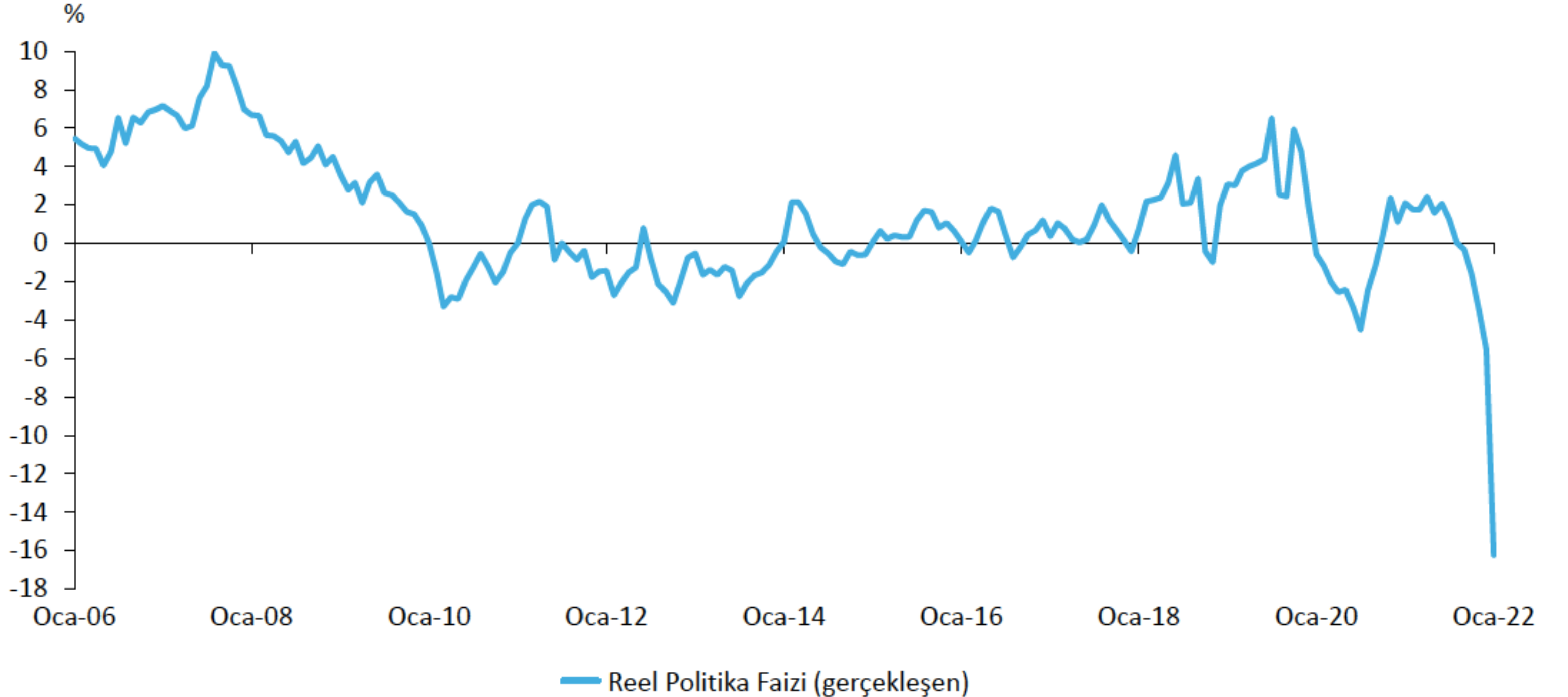

— Kümülatif Net Hata ve Noksan (Milyar ABD \$)

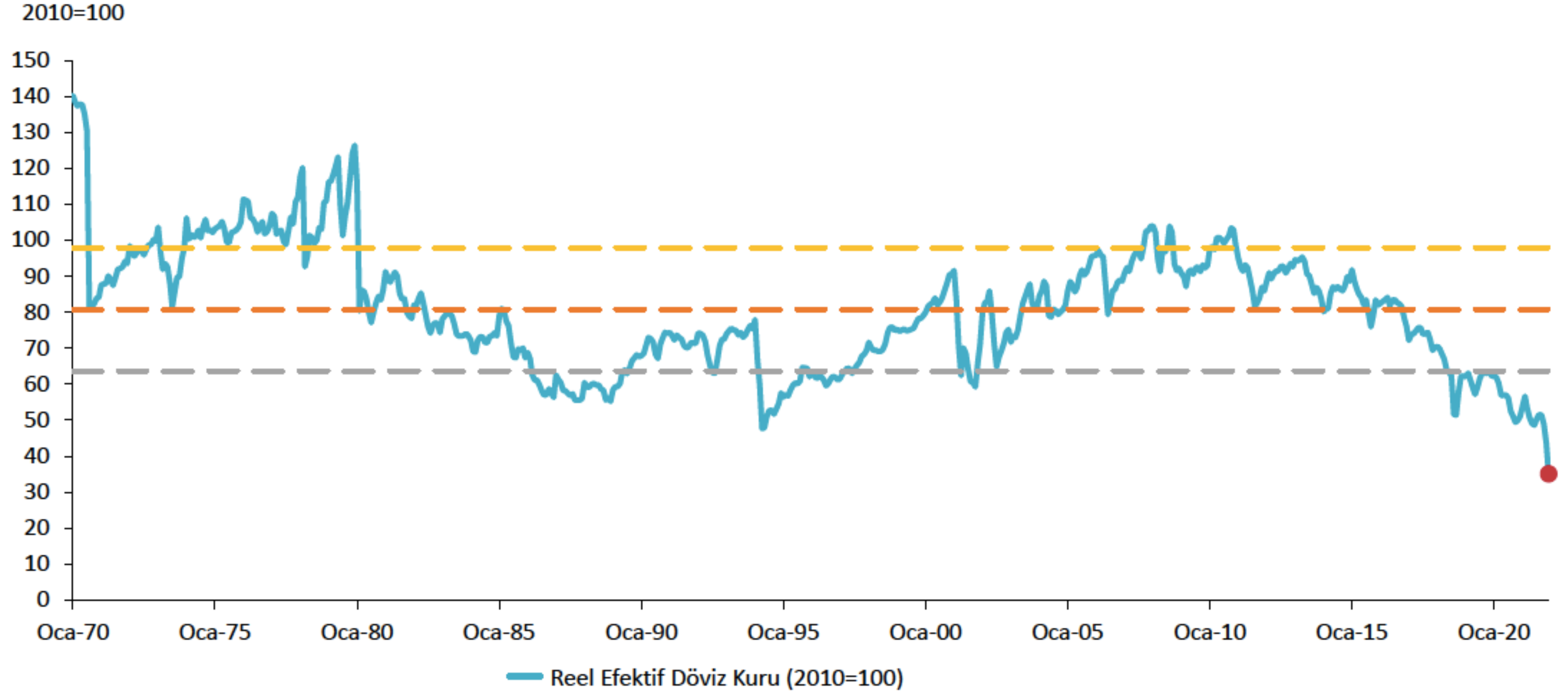

— Net Hata ve Noksan (12 aylık hareketli toplam)

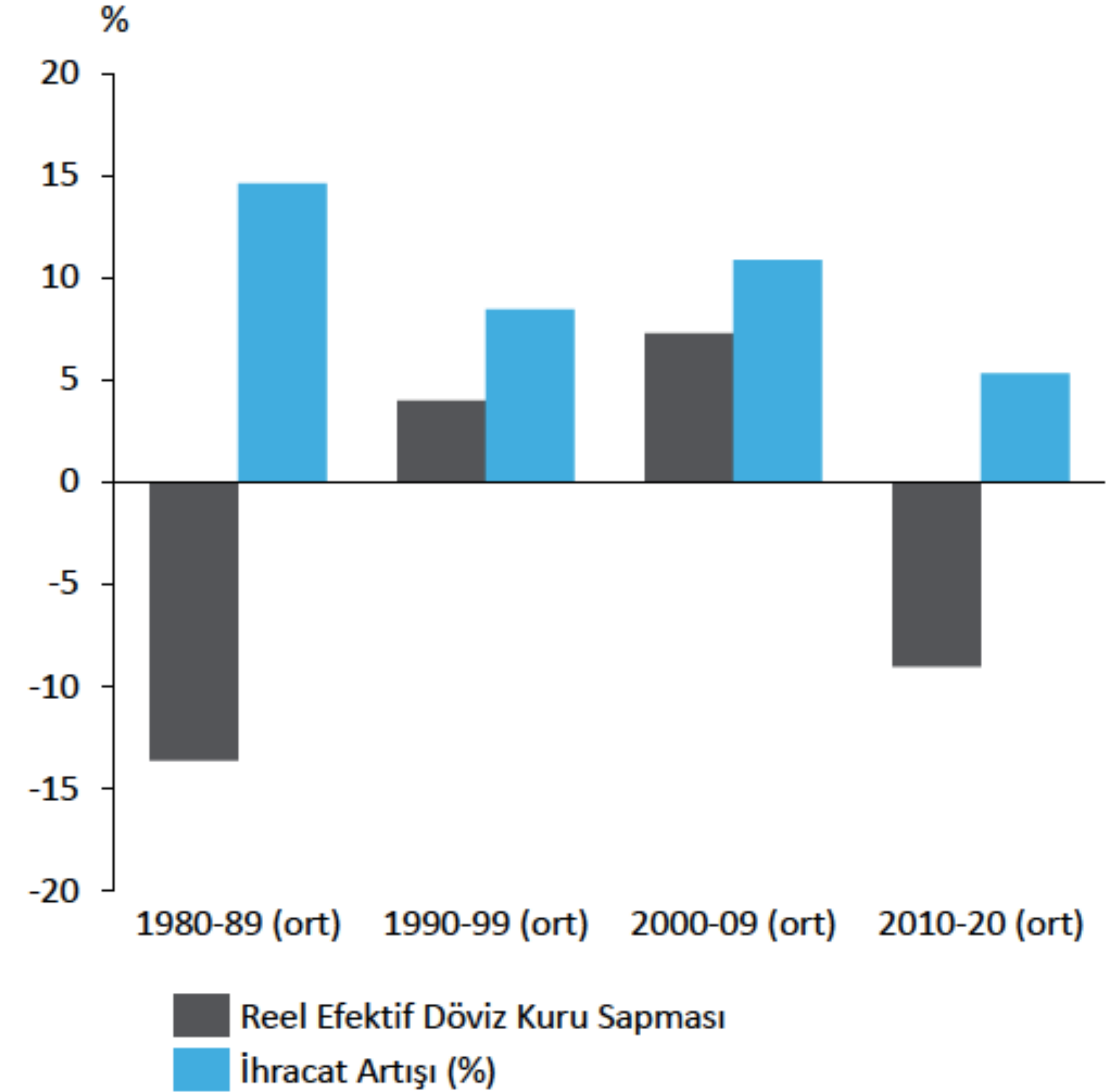
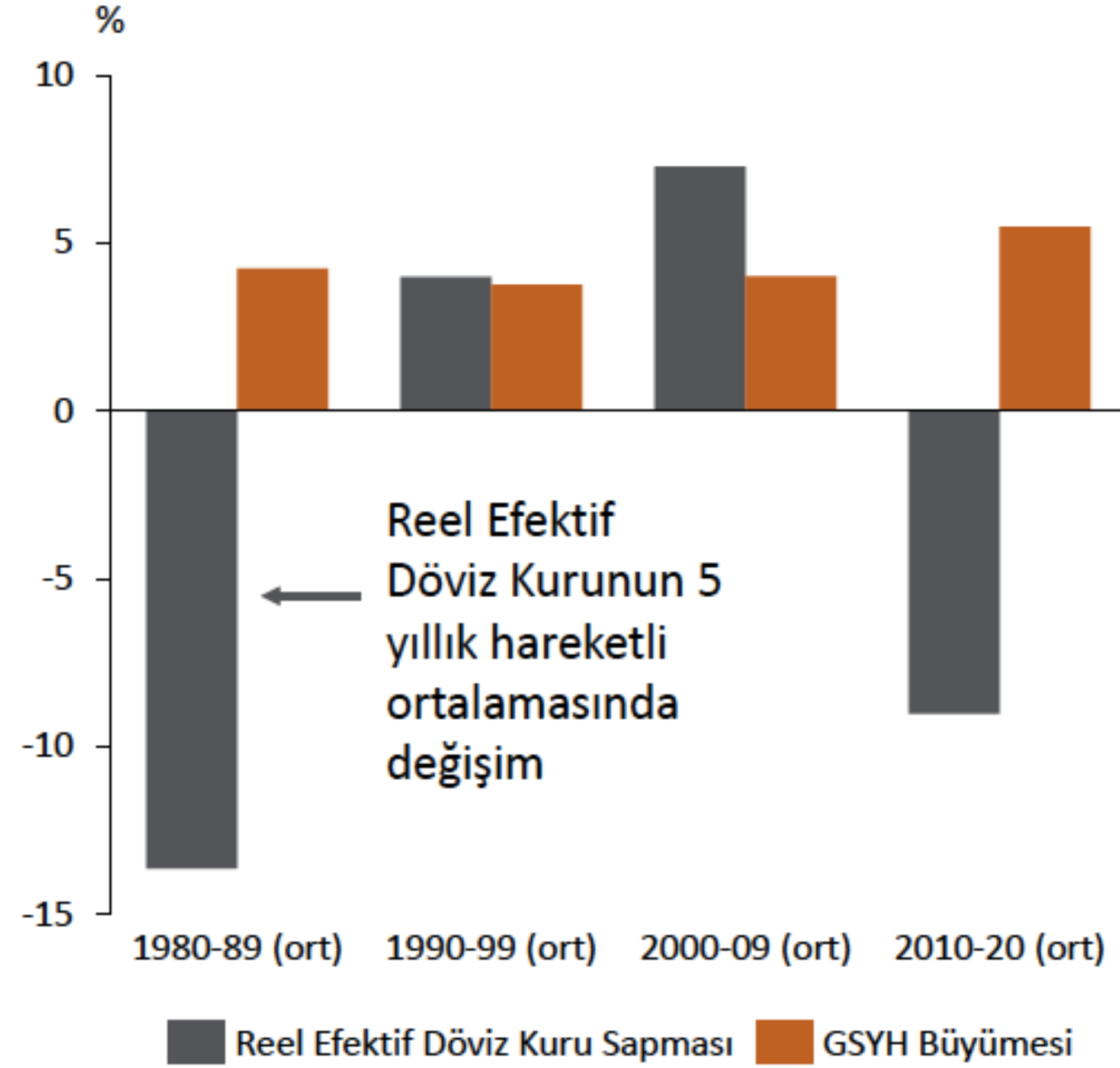
Makroekonomik temellerle örtüşmeyen faiz seviyesi...

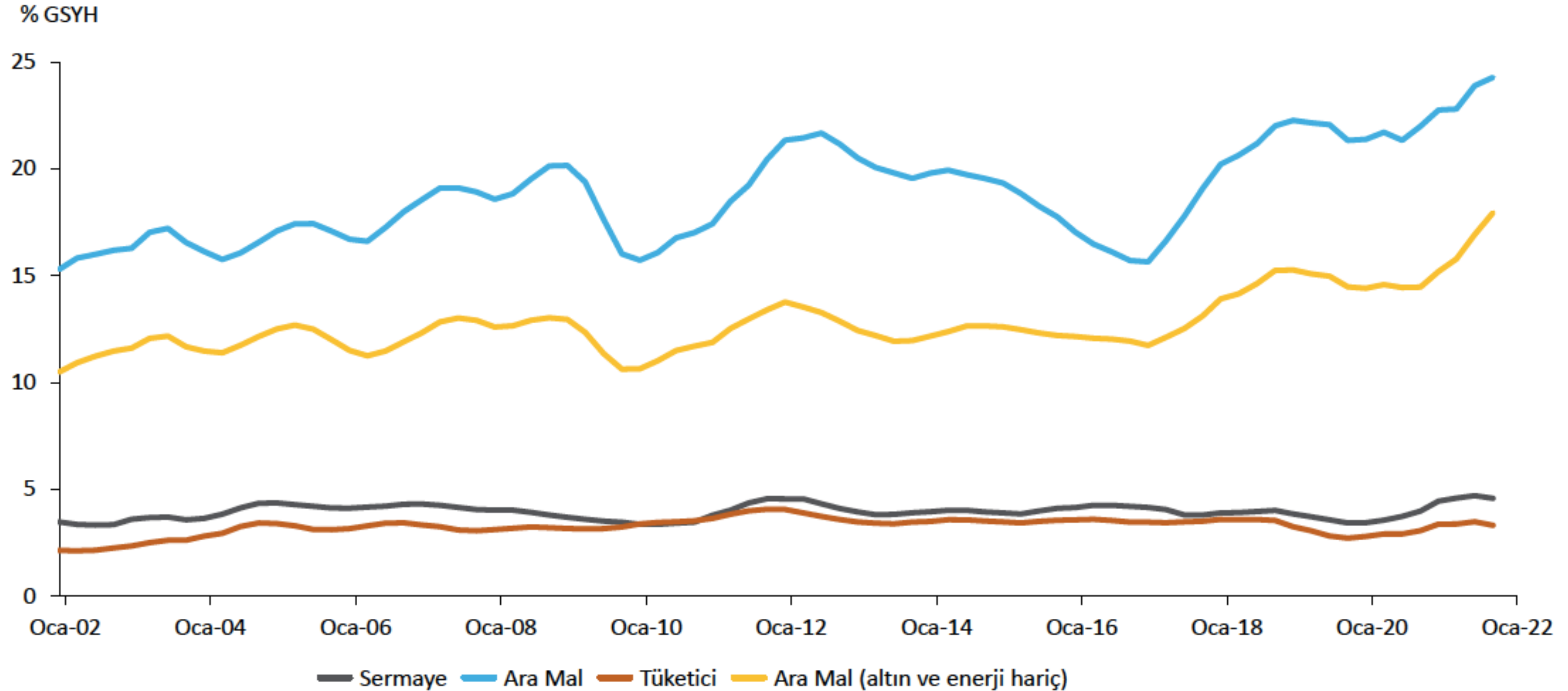
...reel döviz kurunu rekor seviyelere geriletmiştir

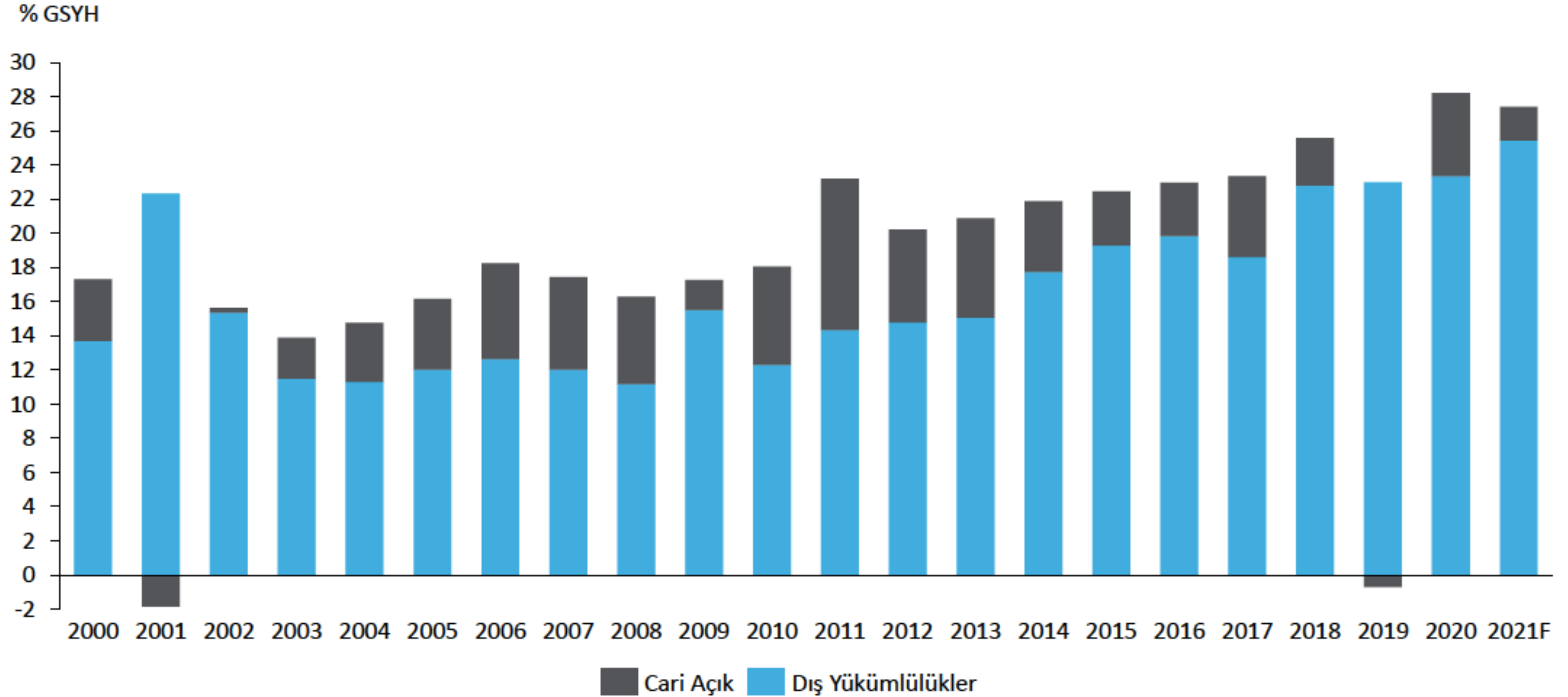
Sadece kuru değersizleştirerek ihracatta ve ekonomide kalıcı büyüme sağlamak mümkün değildir

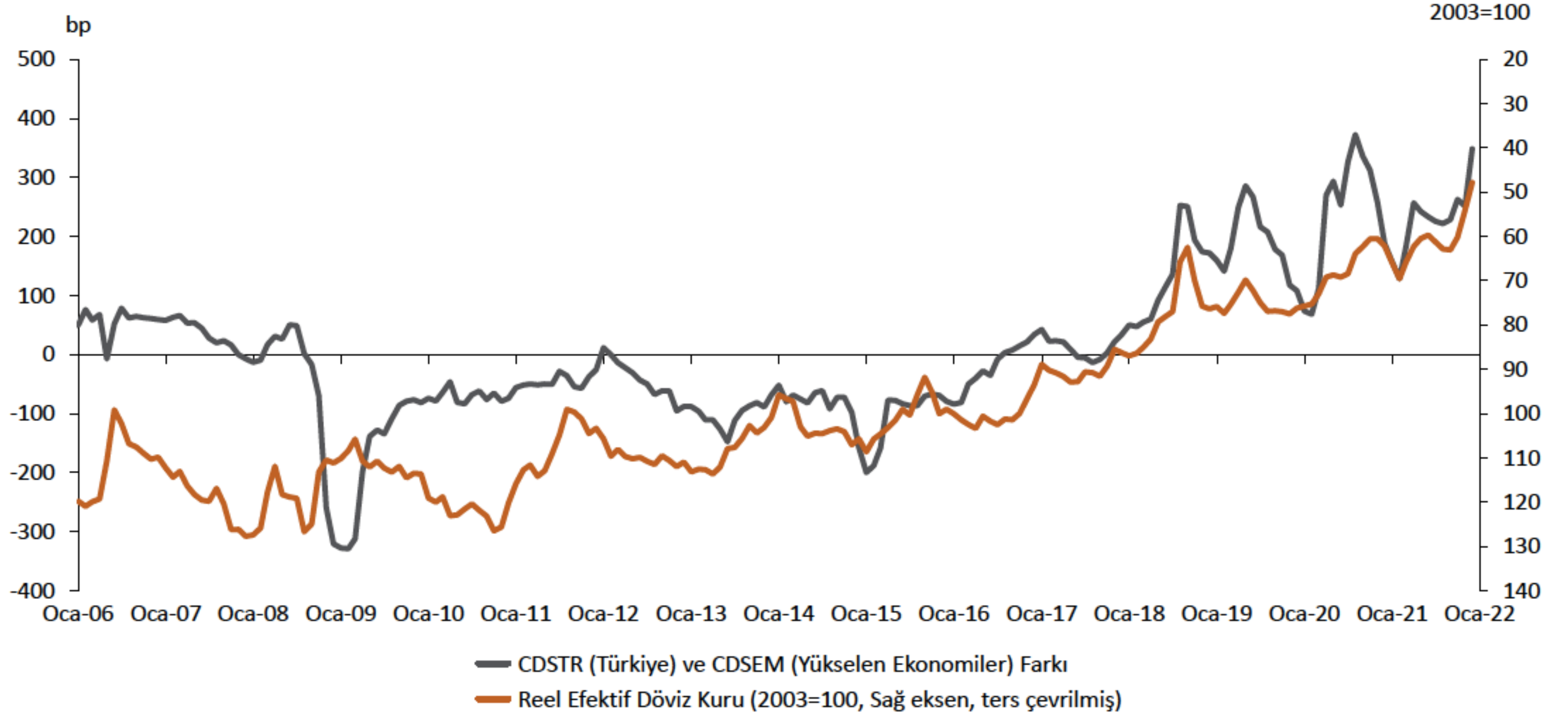
Düşük kur politikası tek başına ithalata bağımlılığı azaltmaya yetmeyecektir

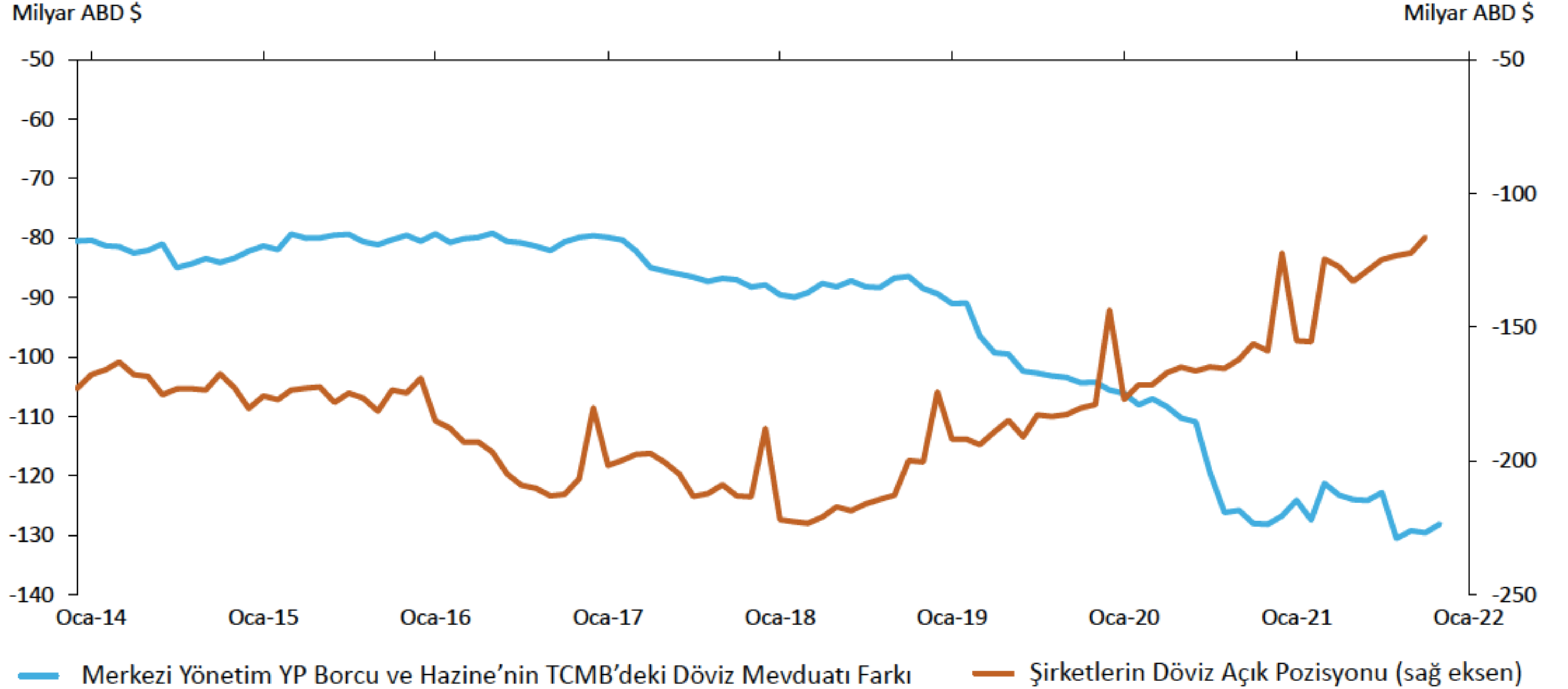
Cari açığı düşürmek tek başına Türkiye'nin kırılganlığını ortadan kaldırmamakta...

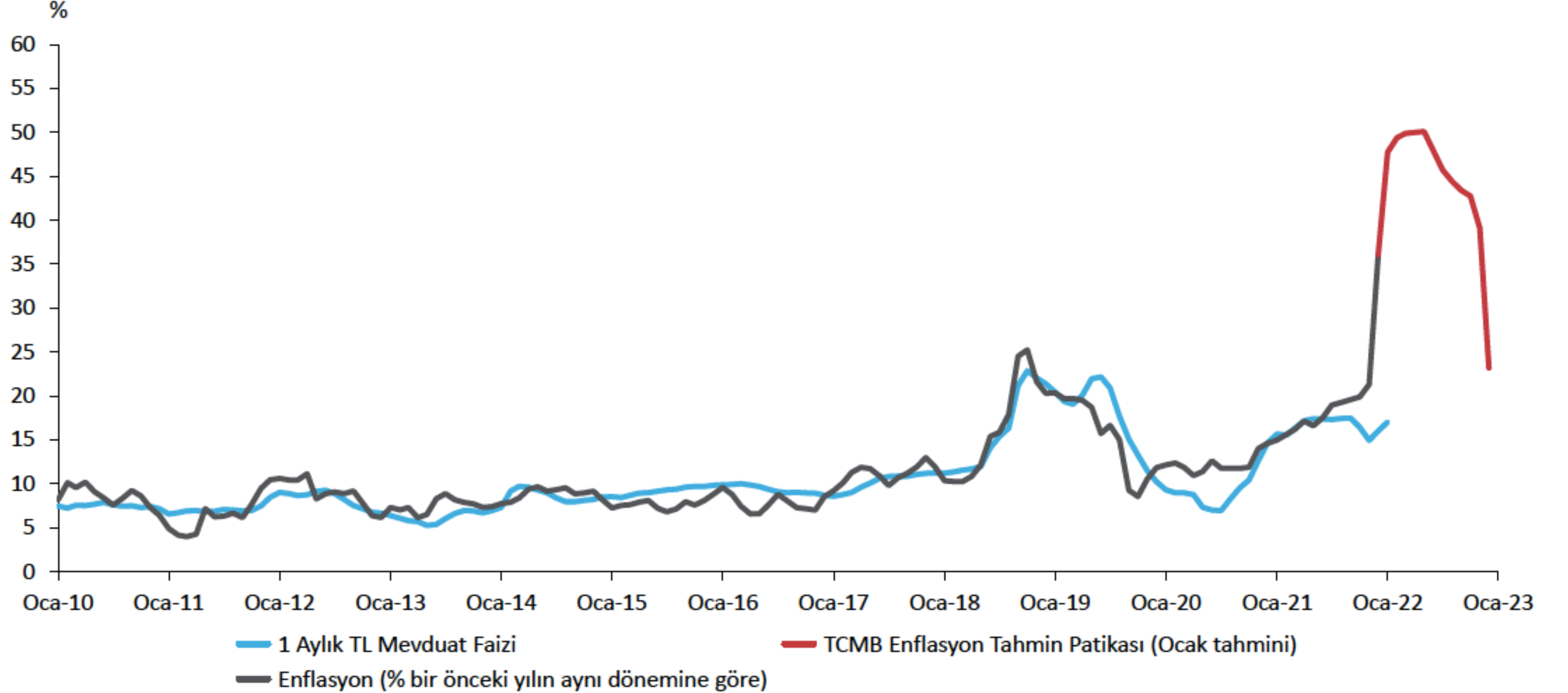
...uygulanan yanlış kur politikası risk primini yükseltmekte ve...

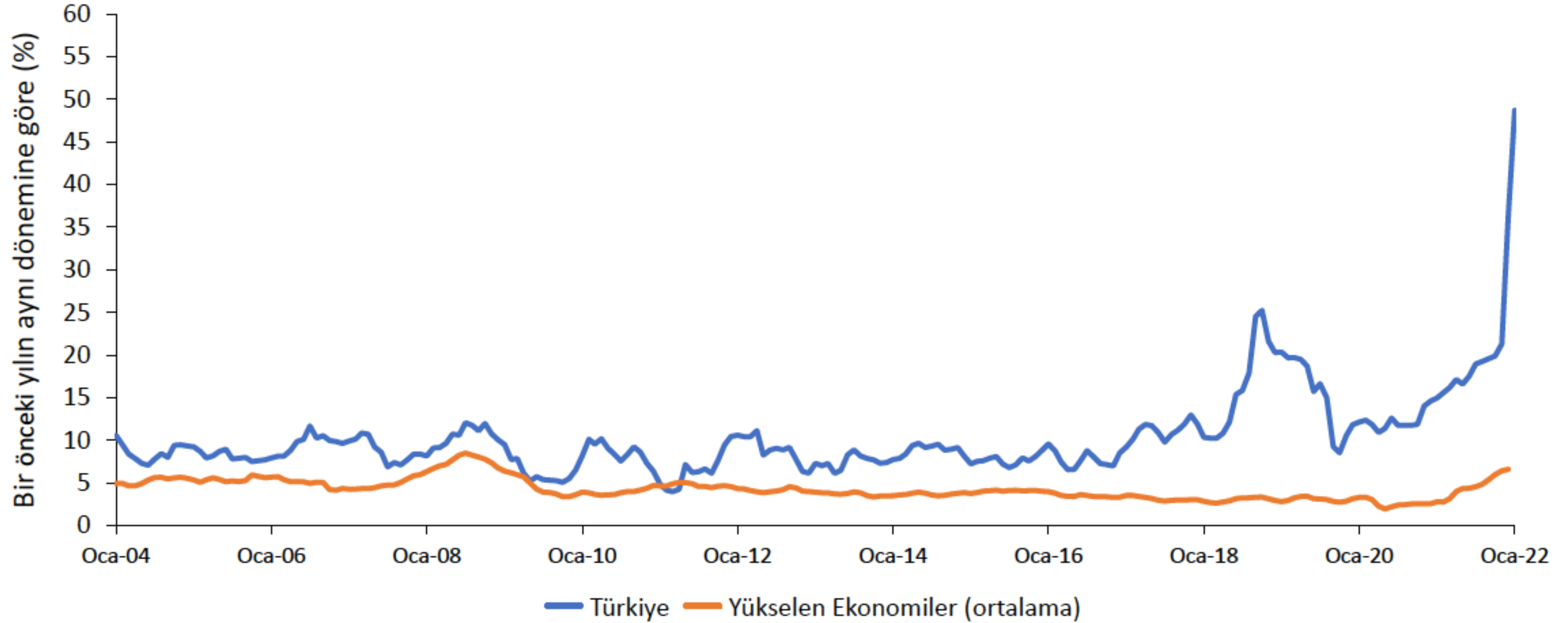
...bilançoları zayıflatmaktadır

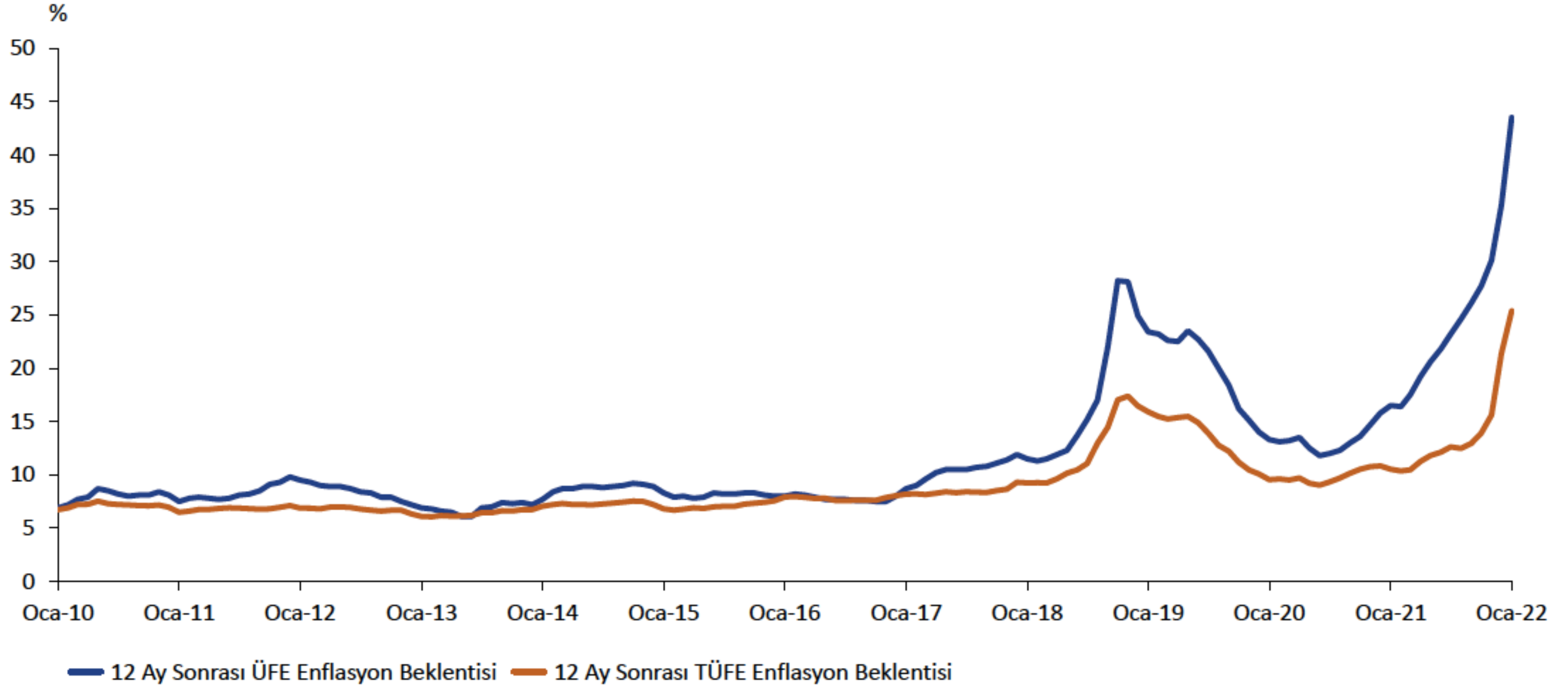
Kur korumalı mevduat uygulamasının başarılı olması mümkün görünmemektedir

Yanlış para politikasındaki ısrar sonucunda enflasyon hızla yükselmiş ve...

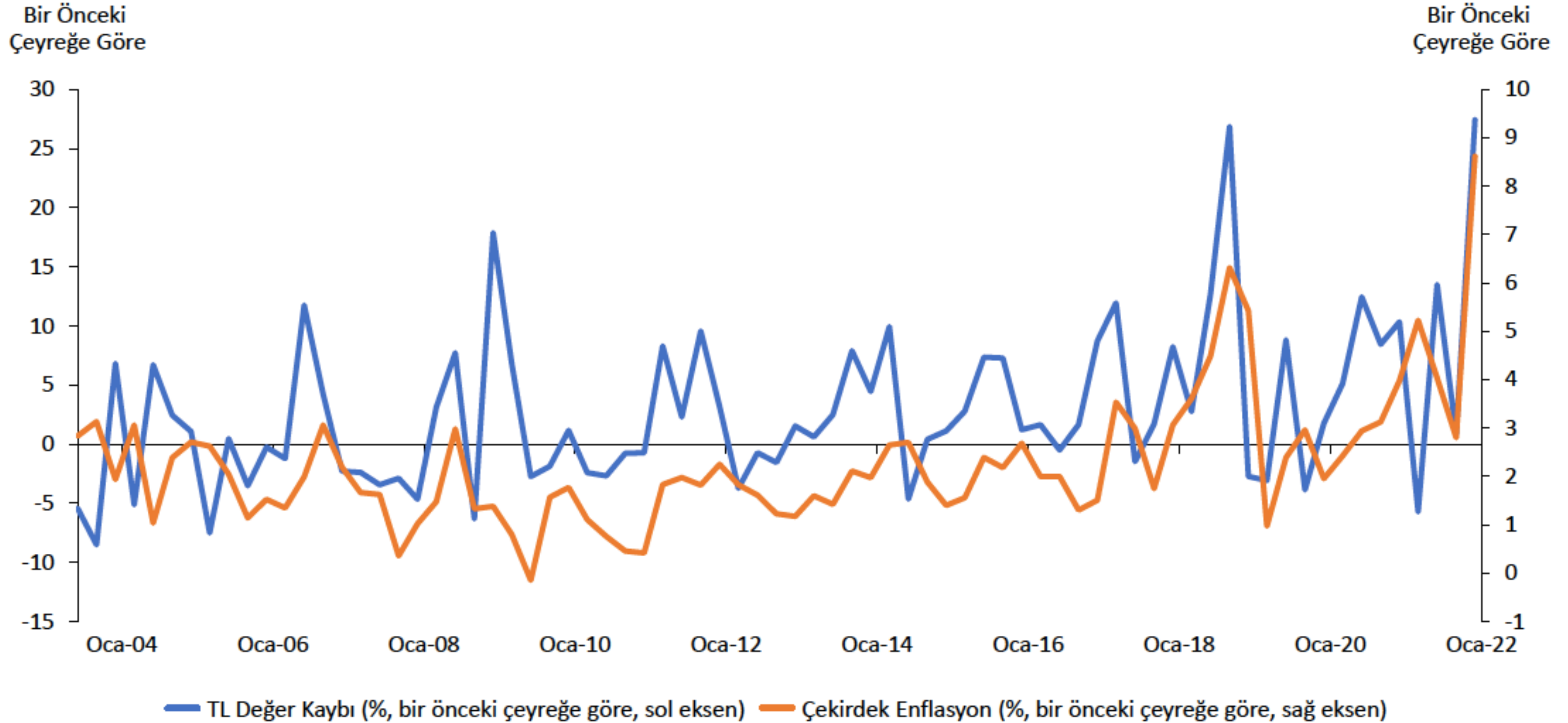
...enflasyon beklentileri kontrolden çıkmıştır

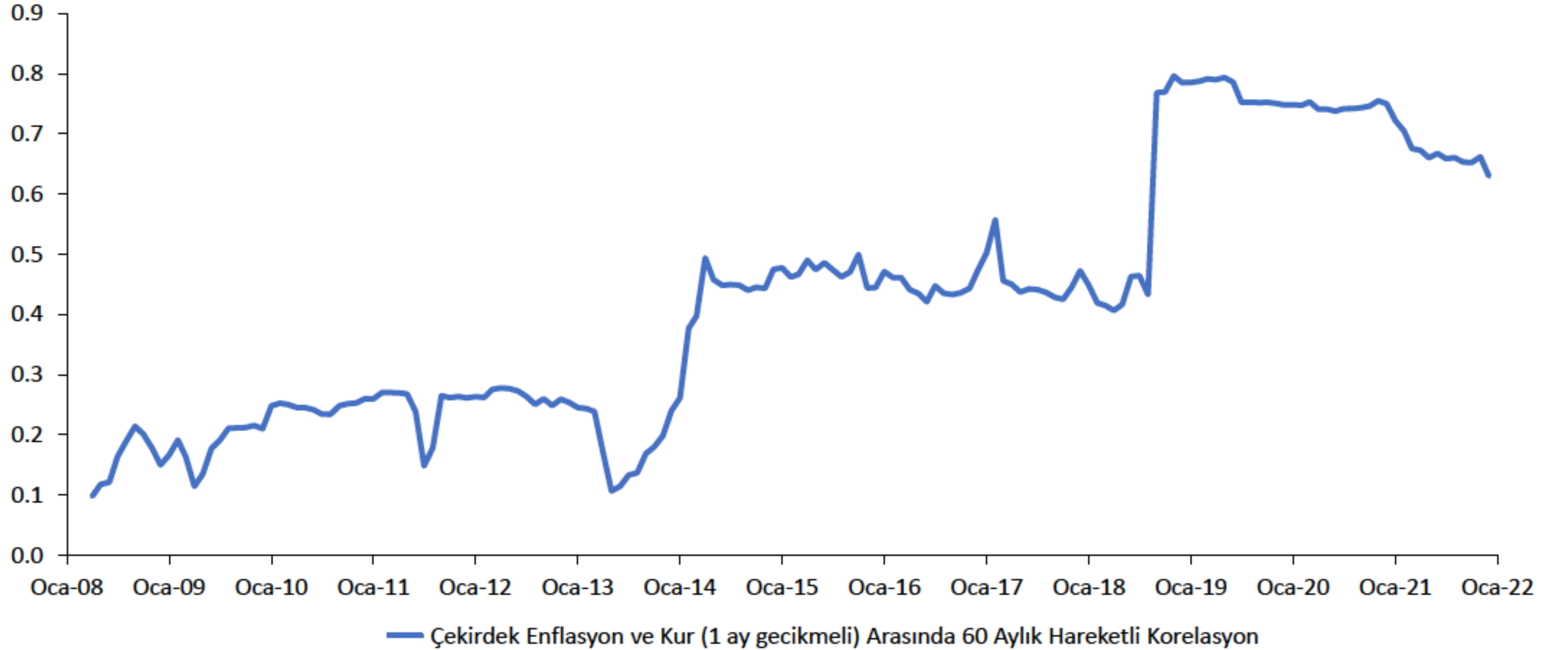
Merkez Bankası'nın kredibilitesi ciddi bir hasara uğramıştır.

	Ocak	Nisan	Temmuz	Ekim	Gerçekleşen	Hedef
2022	23.2	...	...	...	...	5.0
2021	9.4	12.2	14.1	18.4	36.1	5.0
2020	8.2	7.4	8.9	9.4	14.6	5.0
2019	14.6	14.6	13.9	12.0	11.8	5.0
2018	7.9	8.4	13.4	23.5	20.3	5.0
2017	8.0	8.5	8.7	9.8	11.9	5.0
2016	7.5	7.5	7.5	7.5	8.5	5.0
2015	5.5	6.8	6.9	7.9	8.8	5.0
2014	6.6	7.6	7.6	8.9	8.2	5.0
2013	5.3	5.3	6.2	6.8	7.4	5.0
2012	6.5	6.5	6.2	7.4	6.2	5.0
2011	5.9	6.9	6.9	8.3	10.4	5.5
2010	6.9	8.4	7.5	7.5	6.4	6.5
2009	6.8	6.0	5.9	5.5	6.5	7.5
2008	5.5	9.3	10.6	11.1	10.1	4.0
2007	5.1	5.8	6.0	7.3	8.4	4.0
2006	5.5	5.6	9.8	9.9	9.7	5.0

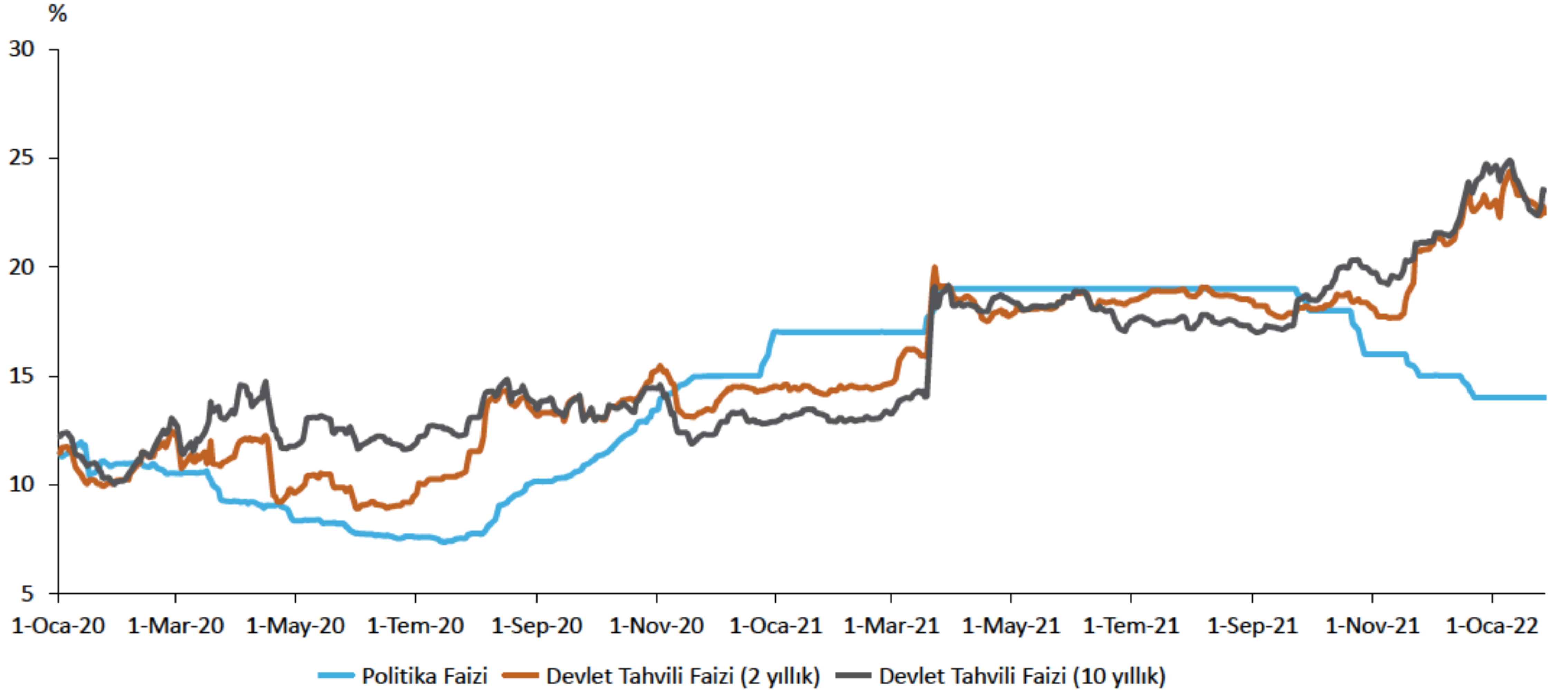
Aşırı değersiz kur politikası ve kredibilite kaybı...

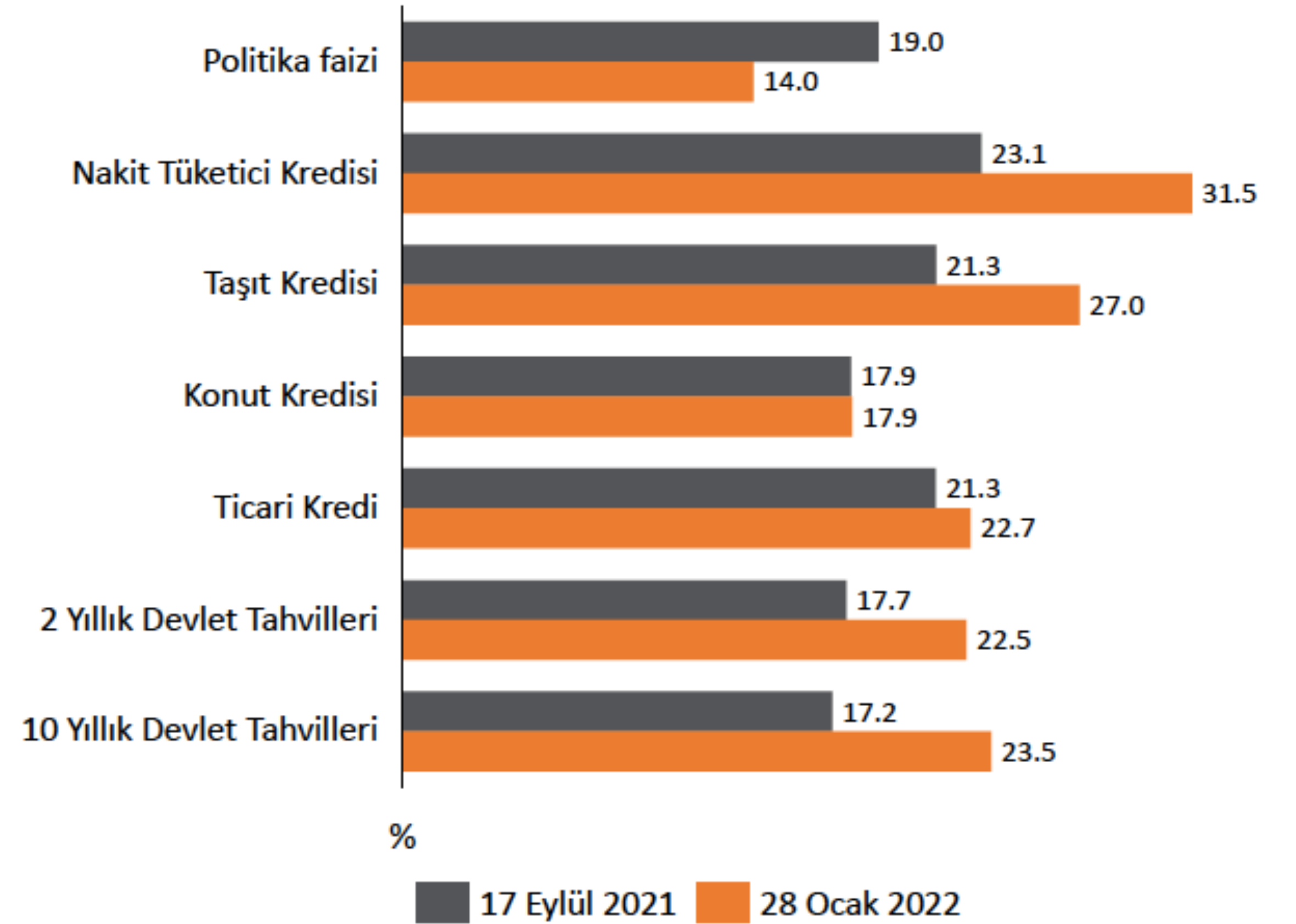
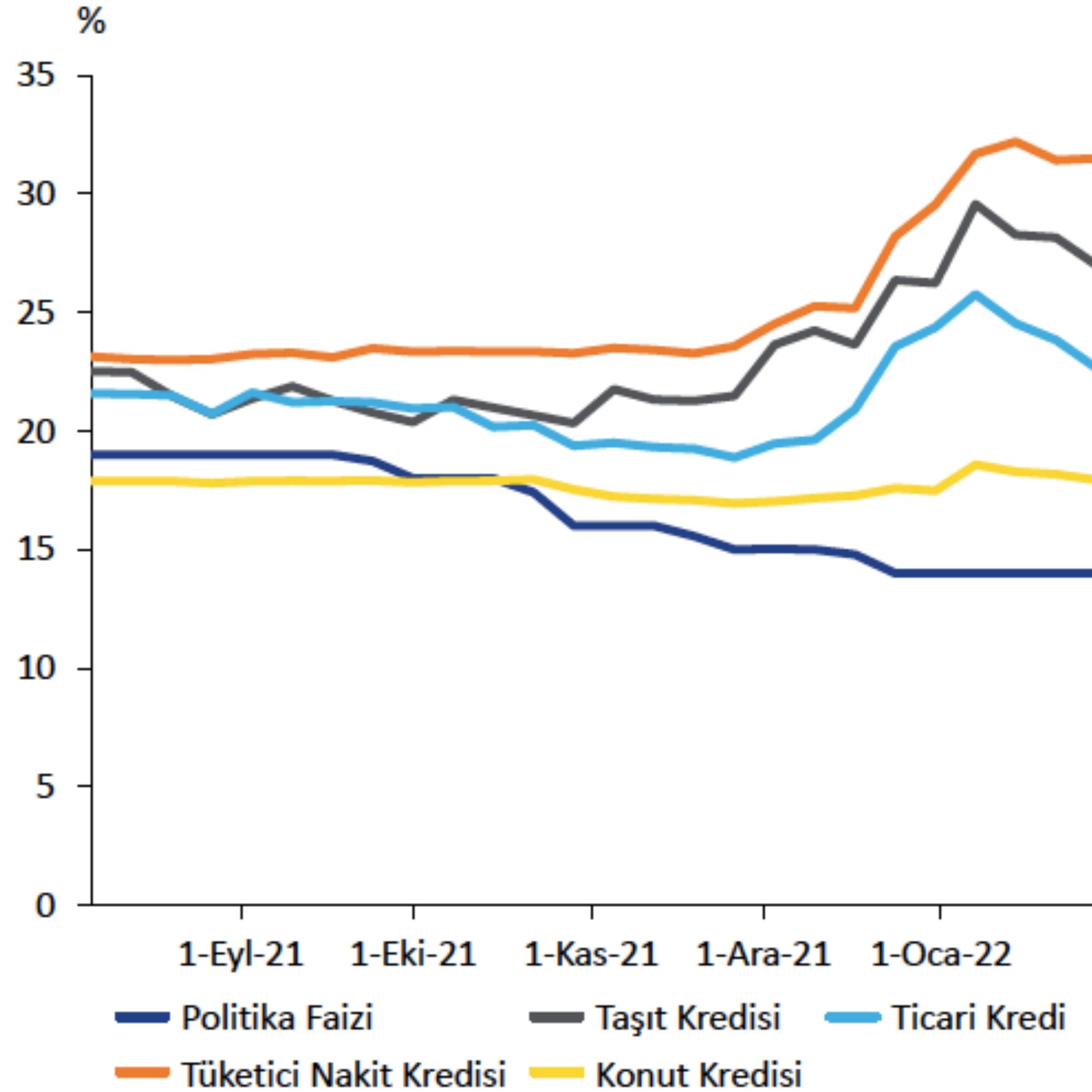
...kurdan enflasyona geişkenliğı artırmıştır.

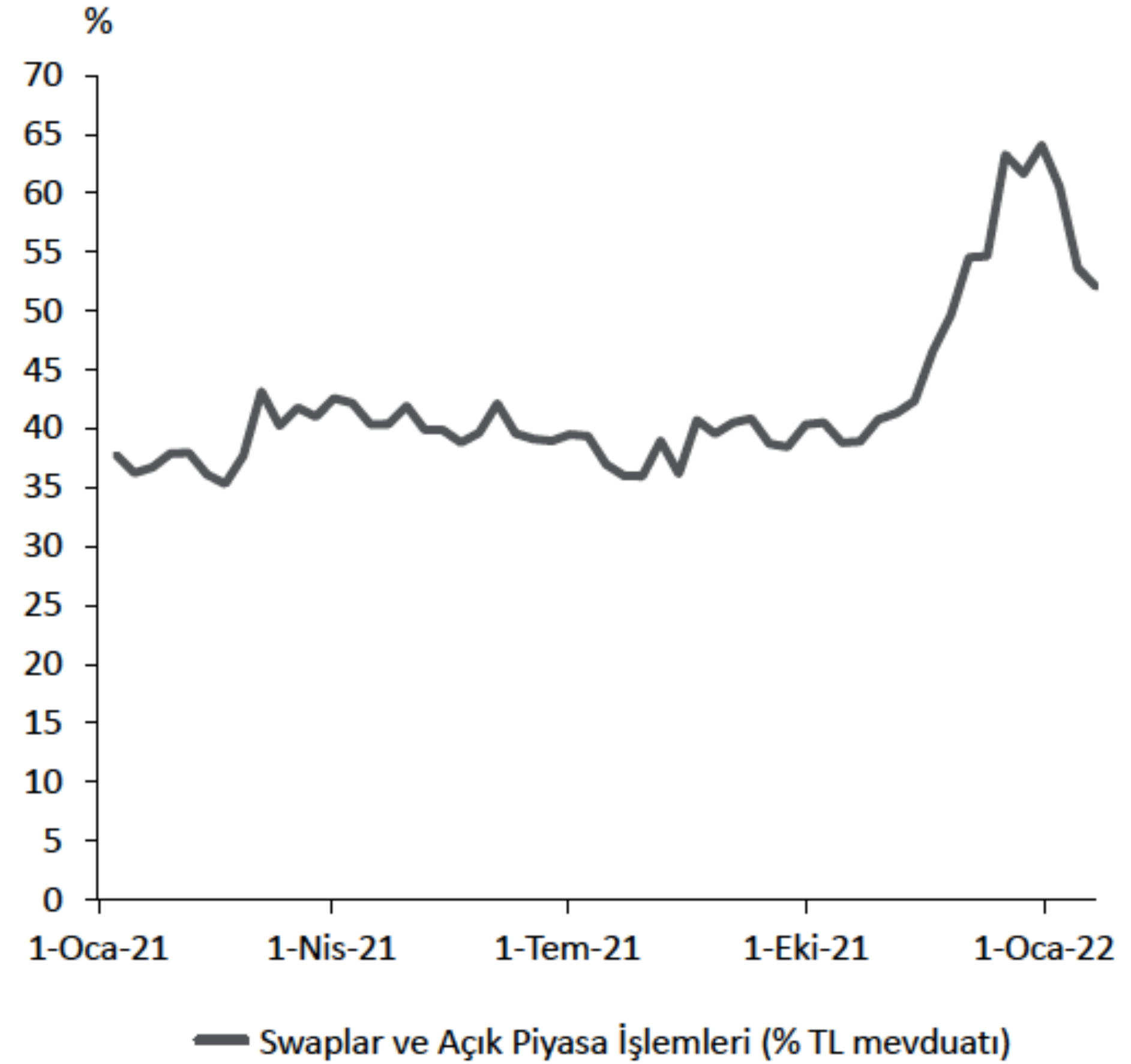
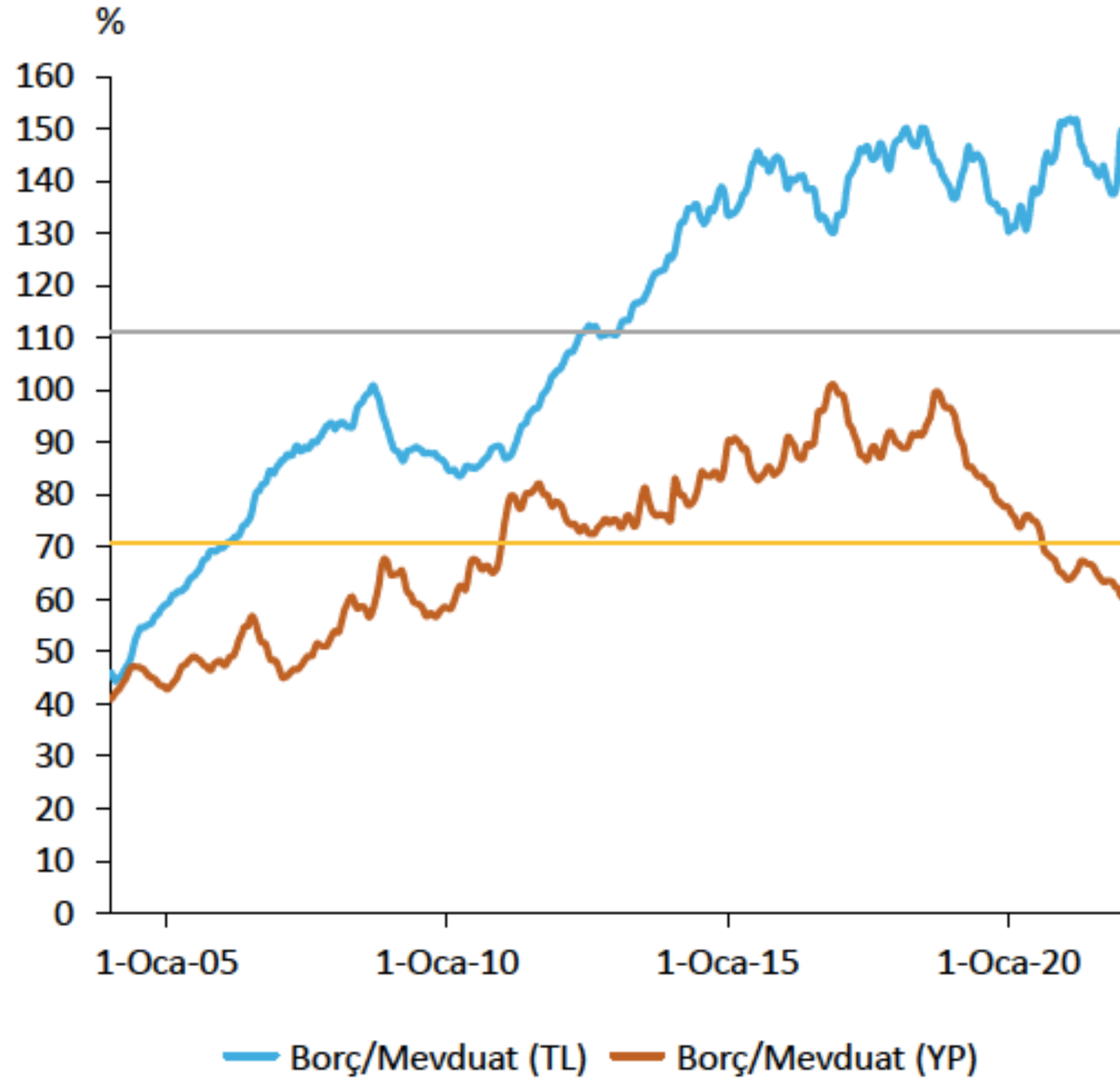
Politika faizi gösterge niteliğini yitirmiş...

...piyasa faiz ayarlamasını kendi yapmıştır

Finans sistemi TCMB'den kısa vadeli fonlamaya bağımlı hale gelmiştir

Bilimsel ve Veri Bazlı Ekonomik Politikalara Geçiş

- Ekonomi politikalarının bilimsel yönetimi,
- Kurumların güçlendirilmesi, liyakat sisteminin ve şeffaflığın tesisi,
- Veri tabanı oluşturma ve güvenilirliği,
- Uygulanan politikaların etki analizi,
- Bağımsız denetim.

Para Politikası Çözüm Önerileri

- Merkez Bankası'nın bağımsızlığı anayasal güvence altına alınacak,
- Merkez Bankası'nın kredibilitesi yeniden tesis edilecek,
- Tam teşekküllü enflasyon hedeflemesi rejiminin uygulanmasına geri dönülecek,
- Merkez Bankası'nın bilanço yapısı ve uluslararası rezerv pozisyonu güçlendirilecek,
- Kamuoyuna önceki yönetimler tarafından yapılan döviz müdahaleleri hakkında kapsamlı bir rapor sunulacak,
- Döviz swap işlemlerinin seviyesi kademeli bir şekilde düşürülecek

Finansal Sektör Çözüm Önerileri

- Kamu bankalarına verilmiş olan çeşitli mali görevler, belirli kesimlere verilen krediler ve döviz piyasalarına müdahaleler de dahil olmak üzere incelenecek,
- Kredi kararları piyasa mekanizmasına bırakılacak,
- Varsa oluşan kamu zararlarının tespiti ve ilgililerden tahsisi için süreçler başlatılacak,
- Finansal sistemdeki hasar tespiti için bağımsız denetçiler tarafından bir varlık kalitesi incelemesi gerçekleştirilecek,
- Bankaların geri ödenmeyen kredileri gecikmeden ve şeffaf bir şekilde bilançolarına yansıtmasını sağlayacak düzenlemeler yapılacak,
- Türkiye'nin FATF'nin gri listesinden bir an önce çıkartılmasını sağlayacak şeffaflık adımları hızla atılacak.

İYİ Kalkınma Kongresi

2.Oturum

İstikrarlı
Türkiye

Teşekkürler

Prof. Dr Bilge YILMAZ,
İYİ Parti Ekonomi Politikaları Başkanı
İstanbul, 10 Şubat 2022